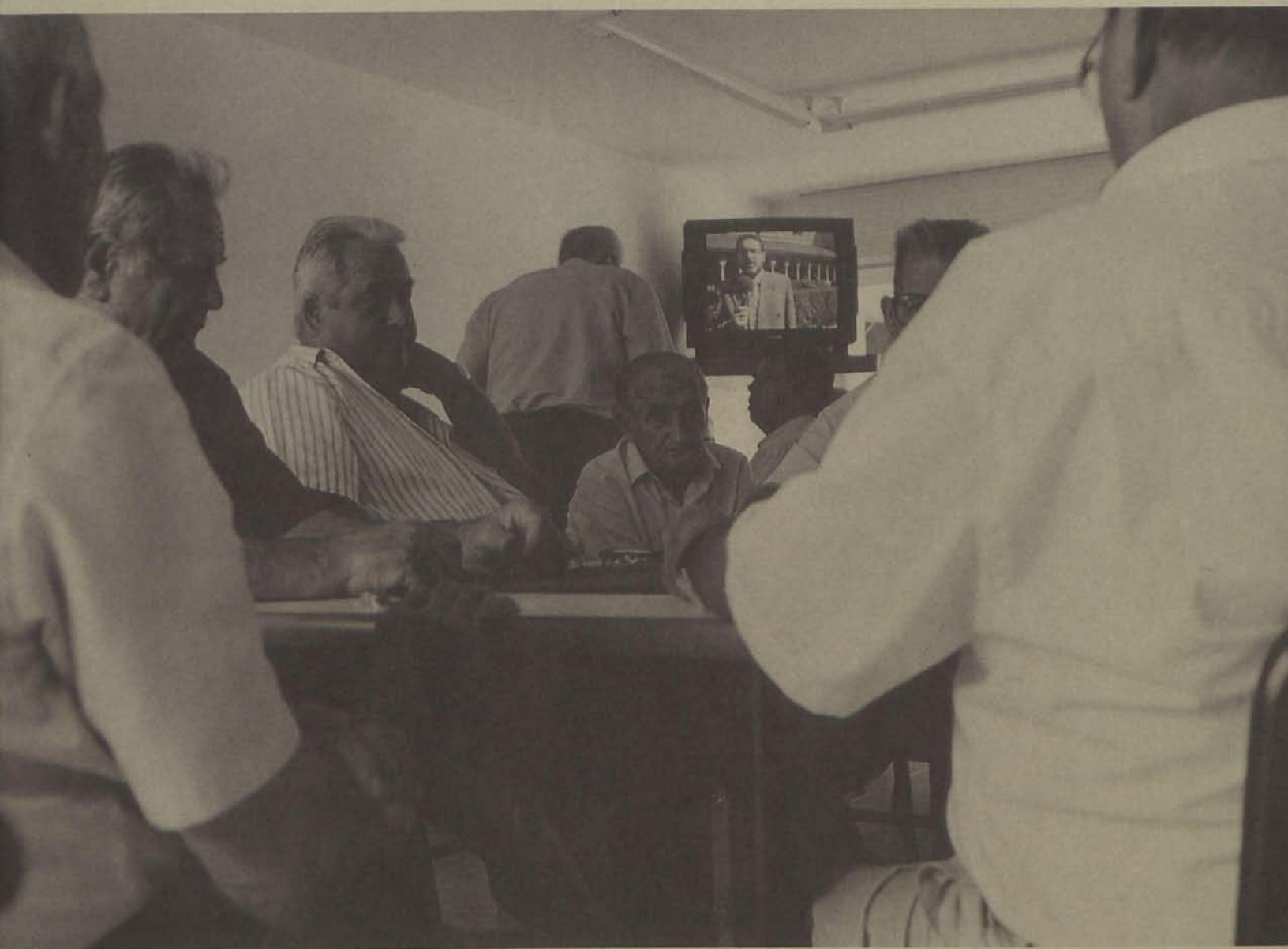

TOSQUIJA

revista de Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmai

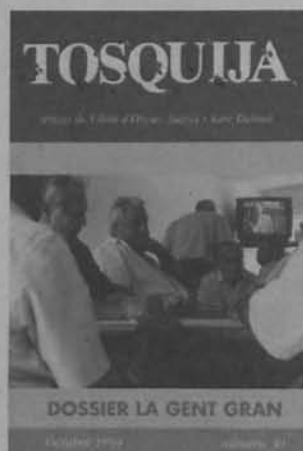

DOSSIER LA GENT GRAN

Octubre 1994

número 30

SUMARI

REVISTA TRIMESTRAL

NÚM 30 - ANY VIII - OCTUBRE 1994

Editorial	3	Plats i olles <i>Fricandó</i>	17
Bústia oberta	4	Dossier <i>La gent gran</i>	19-27
Divulgació	5-12	Poble viu <i>Activitats</i>	28-33
<i>Coneguem els nostres escriptors</i> <i>Salitja està de festa</i> <i>Estiu calent</i> <i>El racó del rodamón: Mallorca</i>		Acords d'Ajuntament	34-38
La salut, un hàbit	13-15	Esports	39-40
<i>Els medicaments i la gent gran</i> <i>Plantes remeieres</i>		Entreteniments	41
Des de l'escola	15	Paisatges a l'abast	44

Consell de redacció: Lluís Balhlosera, Pilar Falgueras, Dolors García, Cisco Miró, Lluís Molins, Olga Moreno, Joaquim Puigvert, Mercè Rabionet, Albert Sala, Rosa Sanglas, Dora Santamaria, Lluís Simon, Glòria Vila.

Fotografies: Lluís Molins, Joaquim Puigvert, Albert Sala.

Maquetació infogràfica: Pep Caballé

Amb el suport de: Generalitat de Catalunya - Diputació de Girona - Consell Comarcal de La Selva - Ajuntament de Vilobí d'Onyar

Nota de redacció: Els conceptes i opinions sostinguts als articles signats que apareixen a la revista no representen, necessàriament, l'opinió d'aquesta. S'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Consell de Redacció ha de conèixer, en tot cas, la identitat de l'autor.

Impressió: Palahí Arts Gràfiques, Girona
Dipòsit Legal: GI 439/87

De venda a: Ca la Rosita - l'Estanc - ca l'Emilia i ca la Joana.

A LA RECERCA D'UN TERME JUST

Actualment, la població envelleix progressivament gràcies als avenços aconseguits en els camps de la salut i del benestar social: l'any 2000, un de cada cinc habitants de la Comunitat Europea serà major de 65 anys. Però és evident que no s'ha de tractar només de guanyar temps a les vides de les persones sinó que cal una actuació conjunta de tota la societat perquè aquest allargament de la vida comporti també una satisfacció personal, i conceptes com ara l'aïllament i l'oblit, la inutilitat, l'avorriment, la marginació, la inadaptació a la vida diària o l'estancament de les activitats intel·lectuals i creatives, siguin bandejats de l'entorn dels més grans.

I entremig de propòsits i propostes, de constatacions i expectatives, sorgeix inevitablement el que per a alguns no és res més que una simple anècdota: vells, grans, avis, tercera edat...? Per a uns altres, però, és tota una qüestió de principis.

"Tercera edat" es va posar exageradament de moda fa uns quants anys en tractar, sobretot, de les activitats lúdiques a les quals els jubilats podien accedir. Poc a poc el terme es va anar estenent fins abastar tot el seu món. Potser amb la pretensió d'atribuir un cert aire modern de simpatia o fins i tot d'afecte a l'entorn de la gent gran, van sorgir "vells" i "avis", que esborraven en part aquella lleugera patina de burocratització o encasellament que comportava la denominació de "tercera edat" i, a la vegada, acostaven més les persones grans als seus àmbits quotidians: família, barri o poble.

"Gent gran" és relativament nou i utilitzat sobretot l'any passat quan la Comunitat Europea va proclamar l'any 1993 "Any europeu de les persones d'edat avançada i de la solidaritat entre generacions".

També es pot parlar de "jubilats" o "pensionistes" -refusat majoritàriament pels acabats de jubilar- i d'"ancianitat", que ens evoca els vells patriarques de les antigues civilitzacions.

Posar-se d'acord, doncs, en el terme que cal utilitzar és difícil. Potser només cal, sigui quin sigui el triat, parlar-ne amb el respecte i la correcció que les persones grans es mereixen.

La Festa Major

Salitja

Parlem d'un poblet molt petit, d'aquells que sovint, quan dius que ets d'allà, et contesten "ui, vosaltres sí que esteu tranquils, ni gaires cotxes, ni sales de festa...". Però també amb poc comerç, és més, gairebé sense comunicació, ja que t'has de traslladar fora del poble per a tot: metge, transport públic, llar de jubilats, ajuntament, caixers automàtics. Amb tot això, es pot endevinar la tranquil.litat i els pocs habitants.

Però, amics, arriba com cada any la Festa del poble. Tothom la prepara amb amics i familiars que ens vindran a veure. Però arriba un dia de festa que gairebé els habitants del poble es tanquen a casa, persianes abaixades, llums tancats, ja que és millor que els visitants que vénen aquella nit no s'adonin de nosaltres. Ha arribat la nit de la Birra! Arriben motorettes i cotxes de totes bandes i, amics, es fan els amos del poble. Vidres, testos, bancs trencats i violació a la propietat privada. I aldarulls, vomitades i pixarades pertot arreu!

Però el més trist del cas és que quan sovint es parla d'aquest tipus de jovent, els adults ens preocupem de la falta de mesures del govern o entitats competents, i afirmem que s'hauria de fer alguna cosa perquè els nostres joves no se'ns matin a la carretera, que si es tanquen massa tard els locals, que si les drogues, l'alcohol, la sida, etc.

Tot són paraules, ja que quan es tracta de negoci, fàcilment ens oblidem del jovent. No importa que vingui de fora, el que cal és vendre quanta més cervesa millor, ja que segons els informes és el millor dia per a la recaptació.

Jo demanaria una reflexió a tot això, ja que una Festa Major no ha de ser un negoci i menys d'aquest tipus.

La Festa és per als habitants del poble, amics, familiars i coneguts, una festa tranquil.la i per a tots els que els agrada la tranquil.litat.

ANNA PONT I COLL

TANCAMENTS D'ALUMINI P.V.C. I VIDRE PER OBRA NOVA I REHABILITACIÓ

- ✓ Finestres
- ✓ Portes
- ✓ Correderes
- ✓ Mampares de bany
- ✓ Divisions modulars, despatxos
- ✓ Tancaments i tota modalitat de decoració en alumini
- ✓ Miralls, vidres decoratius i jardineres

Pressupostos sense compromís

ALUMINI, garantia europea en anoditzats i lacats P.V.C., perfils i sistemes **VEKA**, núm. 1 a Europa.

C/ Ripoll, 30-32 — Tel. 84 13 67 • Exposició: C/ Sant Sebastià, 95 — Tel. 87 73 75 • SANTA COLOMA DE FARNERS

Gràcies per la vostra atenció

*Coneguem
els nostres escriptors*

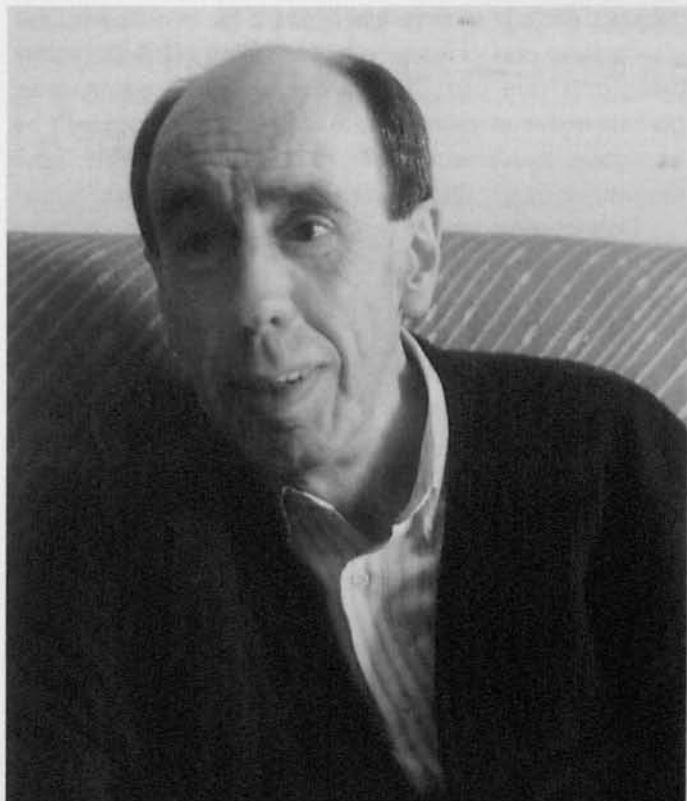
Miquel Martí i Pol

Massa sovint, rebutgem els llibres de poesia perquè tenim por que els mots se'ns engargassin i que el cervell no pugui resoldre l'entramat que el poeta ha elaborat tan destrament per definir l'amor, la mort, la solitud...

Miquel Martí i Pol pot ser una alternativa, una porta oberta cap a un nou tipus de literatura plena de noves experiències literàries.

Va néixer a Roda de Ter. Va treballar des de petit en les oficines d'una fàbrica del seu poble, de filatura de cotó. Hi va treballar trenta anys. Des de fa uns anys, es troba impossibilitat a conseqüència d'una greu malaltia. És un excel·lent narrador, un gran traductor i un poeta admirable, tot i que la seva formació va ser plenament autodidacta. Ha rebut una gran quantitat de premis i últimament l'hem pogut veure treballant al costat del cantautor Lluís Llach.

La seva obra poètica ha evolucionat des d'una posició espiritualista fins a uns continguts de realitat, passant per la sàtira i la ironia. S'inclouen en la primera etapa biogràfica i simbolista: *Paraules al vent* (1954) i *Quinze poemes*

Vint-i-set poemes en tres temps

Representa l'obra de transició entre el conjunt de llibres que contenen la poesia més compromesa amb la realitat que l'envolta i el replantejament de la vida en la progressiva pèrdua d'autonomia física. La llengua que usa té una gran elasticitat i pren un to de confidència o de conversa. Qualsevol element li permet elaborar el més fi poema: dos homes vells que pugen l'escala, les corrues d'automòbils d'un cap de setmana, la boira...

Tot és amarat de tendresa, de calma. Hom hi troba el repòs, com si llegissis darrera una finestra mentre l'aigua de la pluja cau suaument deixant els vidres plens de petites gotes juganeres. Vegeu-ne un exemple:

Aquesta remor que se sent no és de pluja.
Ja fa molt temps que no plou.
S'han eixugat les fonts i la pols s'acumula
pels carrers i les cases.
Aquesta remor que se sent no és de vent.
Han prohibit el vent perquè no s'alci
la pols que hi ha per tot
i l'aire no esdevingui «diven» irrespirable.
Aquesta remor que se sent no és de paraules.
Han prohibit les paraules perquè
no posin en perill
la fràgil immobilitat de l'aire.
Aquesta remor que se sent no és de pensaments.
Han estat prohibits perquè no engendrin
la necessitat de parlar
i sobrevingui, inevitablement, la catàstrofe.

I, tanmateix, la remor persisteix.

(1957). Després s'incorpora al realisme històric amb *El poble* (1966), *La fàbrica* (1972) i *Vint-i-set poemes en tres temps* (1972). Durant els anys setanta i a causa de la seva malaltia, els seus poemes es tornen més intimistes. Finalment provarà una sèrie de propostes per retornar després a l'exploració introspectiva d'una línia existencial.

MERCÈ RABIONET I RIBAS

Poema

Salitja està de festa

A bans de res, felicito la comissió de festes per l'efectiva i brillant tasca que molt l'honra, a la vegada que fa gaudir tota la població i foranis de tan encertada programació de festa. Enhorabona.

I perquè, com solem dir, res no hi manqui, he trobat adient, com l'any passat, dedicar-vos un poema com a record i aprecí de ser durant vuit anys un salitgenc més, compartint amb tots vosaltres esdeveniments viscuts.

I sense més preàmbuls, així diu el poema:

Salitja ja es prepara,
la Festa Major ha arribat,
és un gest de patriotisme,
que de poble en poble ha arrelat.

Fruitex, S.A.

VILOBÍ D'ONYAR

Una comissió organitza la Festa,
res no hi pot mancar,
divertiments per la canalla,
balls pels adults i sardanes
pel que en vulgui ballar o escoltar.

No hi mancarà l'ofici solemne oficiat per l'amable mossèn Josep, molt ben acompanyat per "Les nostres veus".

El concurs de la Cançó, tan arrelat, no hi pot mancar.

Menjarem "pinxitus" i beurem el que calgui per agafar forces per ballar!

Vuit anys vàrem viure aquí a Salitja, foren uns anys enriquits de bona convivència i benestar. Molt bé recordo el nostre primer nat, que per adormir-se l'havíem de gronxar.

Aleshores no hi havia el cotxe setze vàlvules. El que tenia moto li donava molt plaer. Tampoc feien programes a la tele, doncs, què fèieu les hores lliures? A l'hivern conversàvem vora el foc i a l'estiu paràvem la fresca al carrer.

Per complaure el meu anhel quinze folis escriuria ben reals, parlaria dels venedors i compradors ambulants, el sr. Manel Català i en Costella Seca, aquest últim, motivat per algú mancat d'ètica, ja que el seu nom no era tal, es deia Luís.

Parlaria del "Fresquito" i del "Viu", dos peixaters ambulants que passaven dues vegades la setmana i garantien que el peix encara era viu! Fins i tot, molt bé recordo el sr. Manel Cornellà Ferrerós, home petitet, però de gran ideologia, ja que com ell no n'hi havia dos!

Dels absents també recordo que amb gran dolència ens van deixar persones amables, treballadores i cultes que el bon Déu les va cridar.

Del reverend mossèn Isidre, un senyor simpàtic i competent malgrat algunes irregularitats, com pot tenir tot ésser viu, amb perdó de l'expressió.

Dels carrers, plaça i carreteres també en vull fer raó, aleshores en temps de pluges quedava el calçat enfangat i xop!

Molt ha canviat en les últimes dècades el nostre afer en general, per fi ens venguérem el cavall i el carro i compràrem un tractor i eines seguint la nova tècnica com cal.

Moltes gràcies i felix Festa Major!

MAURICI VILERT I RAMIÓ

Mallorca

Estiu calent

Ho direm per si algú encara no ho sabés: ha fet molta calor! I hi ha molta sequera. Són dos factors altament perillosos per a zones com la nostra. Sortosament els focs, tant el proper a l'antic abocador com el de can Pujol, no van reïxir i foren promptament apagats. Val a dir que la massa forestal del nostre municipi ha minvat notablement tant per causa d'incendis dels decennis passats com per artigades a favor del conreu, com per zones urbanitzades; en tot cas, cal alegrar-nos que gairebé hem passat desapercebuts. Arreu de Catalunya i ben a prop nostre sí que n'hi han hagut: els nombrosos moviments dels avions i helicòpters contra-incendis des del nostre camp d'aviació en donen fe; cada vegada que se sentien els motors roncant, el comentari era: on serà aquesta vegada? L'intens tràfic aeri ens mantenia alerta del perill.

La sequera és considerable. Malgrat que no se'n parla gaire a nivell oficial perquè els pantans estan força bé per proveir Barcelona, que és on resideix la massa humana de Catalunya, el territori català està per sota mínims; els pous i les dèus molt eixuts, i és que portem un període de 18 mesos en què ha plogut la meitat de la mitjana anual: portem dos hiverns i un estiu d'escassetesa d'aigua. És greu en un indret de conreu com el nostre. Esperem que aquesta tardor no siguin notícia les riuades.

De fet, pot ser que en els temps a venir tot això no tingui cap importància, ja que entre carreteres, autopistes, camps d'aviació, eixos i TGV ja només quedi terreny per

als especuladors. Llavors serà que Vilobí, que és el rovell de l'ou de la Comarca de la Selva, ja no en sigui gaire res; serà que ens hauran canviat, o ens haurem deixat canviar, en frase d'en Pep Pujol al Punt Diari: "canviar l'or i la riquesa que representa el bosc i el conreu per la quincalla de l'asfalt, el ferro i el ciment"; en tot cas seria esdevenir el "desert de la Comarca de la Selva".

LLUÍS BALL-LLOSERA

El fum del foc de Santa Coloma, quan feia tot just una hora que s'havia declarat, tapava el cel de Vilobí.

LLORENS

SERVEI
RENAULT

TALLER LLORENS

Carrer Sant Narcís, 5 - Telèfon 47 30 10
17185 VILOBÍ D'ONYAR

El racó del rodamón Mallorca

Aquesta illa, poc després d'acabada la guerra civil, quasi pot dir-se que era el viatge de nuvis obligat pels recents casats catalans.

Com que personalment he visitat Mallorca en quatre ocasions al llarg de 46 anys, en èpoques i medis de transport molt diferents, permeteu-me que us ho ressenyi i podreu fer-vos càrrec de les diferents maneres de conèixer un país.

Juliol del 1948

La cosa anà així: vaixell de Barcelona a Ciutat de Mallorca, tren de Ciutat a Artà, i "es camió" (cotxe de línia) d'Artà a Cala Ratjada.

Anava amb un company de Barcelona i a Cala Ratjada ens esperava un company d'estudis mallorquí i que és el que ens havia convidat a passejar-nos amb la seva barca pel nord-est de Mallorca.

Cala Ratjada 1948: quatre barques de pescadors i molta tranquil·litat.

Cala Ratjada 1994: on són les barques dels pescadors i la tranquil·litat?

La barca, de nom "Climent", com el nostre company i el seu padrí, era d'unes línies i proporcions perfectes. Carregàrem la barca amb pa, sobrassades, formatge, aigua i, bé, una bota de vi per medecina. Navegàvem amb vela llatina i per quan faltava el vent portava adaptat un antic motor de BSA que, rondinant una mica, encara tirava. Així anàrem visitant les cales de l'entorn, dormint amb una manta on s'esqueia. El que més recordo és el Cap Vermell, les coves d'Artà i la platja de Canyamel.

En fi, fou una manera senzilla de visitar un tros petit de Mallorca, però que vam conèixer en profunditat en aquells temps que no havia arribat el turisme de masses i els pescadors de Cala Ratjada encara fumaven "pota", aquell tabac mig ros que es cultivava a Menorca com una relíquia de l'antiga dominació anglesa, i que deixava a l'aire una ferum per apretar

a córrer. D'aquest viatge recordo també les sessions de cinema dels dissabtes a la nit als jardins del xalet d'en March a Cala Ratjada on hi convidava tot el poble, i que potser foren el començament de la meua afició al cinema.

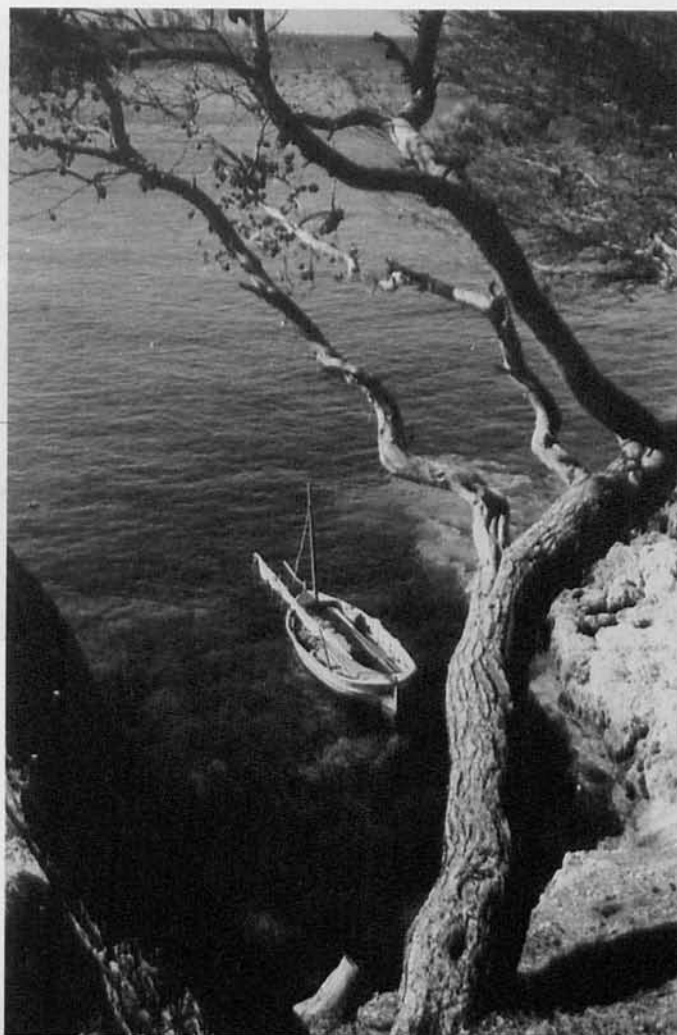
Juny del 1954

Aquesta vegada, després del vaixell Barcelona-Palma, aquí a Ciutat agafarem el tren de la línia de Soller fins a Bunyola (no ho confonguem amb Brunyola, la nostra veïna). Aquí ens esperava l'antic company, apotecari ja del poble, disposat a mostrar-nos un altre tros de Mallorca. Per a les excursions, disposàvem d'una moto i una bicicleta, i com que érem tres, els dos de la moto remolcàvem el de la bicicleta. A part d'alguna atterrada involuntària i d'una avaria a la moto que ens féu arribar a Valldemosa passada la mitjanit, no hi hagué cap accident greu. Només a l'hostal de Valldemosa no ens volgueren obrir i haguérem de dormir sota una olivera, tot pensant en les cel·les de la Cartoixa que ocuparen en Chopin i la George Sand.

A Dejà, aquest poble on fins i tot el cementiri és bonic, baixàrem a la cala per banyar-nos i dinar després a l'ombra d'un pi. Tot anà bé, però ens quedàrem sense

Sota les roques del Cap Vermell hi ha les coves d'Artà i molt propera la platja de Canyamel.

Pins, roques, mar i una barca amb vela llatina: no es pot negar, estem al Mediterrani.

postres ja que, mentre ens refrescàvem, una cabra es menjà les nespres que portàvem a la motxilla.

A Son Marroig admiràrem els paisatges on visqué l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria, aquest gran protector de l'art i la cultura, a part dels seus escàndols sentimentals.

D'aquest viatge recordo també molt bé S'Estaca, un petit poblat de pescadors que, en arribar amb les barques, havien de carregar a l'esquena els coves de peix, pujant-los per un desnivell d'uns 200 metres fins a la carretera que passava dalt dels cingles. Per aquest indret avui s'està construint una residència en Michael Douglas, i crec que amb problemes per no complir les ordenances municipals.

Desembre del 1983

Aprofitant un pont de 3 dies, els farmacèutics de la meua promoció vam fer un viatge col·lectiu. Arribàrem en avió i els companys de Mallorca ens programaren visites a diferents punts de l'illa en autocar.

Foren uns dies molt ben aprofitats:

A Ciutat visitàrem la Seu, s'Almudaina, la Llotja de mar, el castell de Bellver, etc. A l'interior vam veure l'interessant poblat talaiòtic de Capocorb Vell, Son Torrella, un autèntic palau mallorquí, avui propietat d'un professor anglès de la Universitat d'Oxford. Endinsant-nos a la serralada del nord-

est de l'illa, arribarem al monestir de Lluch (el Montserrat mallorquí) amb la seva escolania dels "blauets". A la carretera de Ciutat a Inca ens aturarem a Santa Maria del Camí, on visitarem el taller del mestre Guillem, un bon coneixedor de la teoria dels teixits i que, dels seus telers antics i moderns, surten milers de metres de roba de "llengos" cap a totes les parts del món.

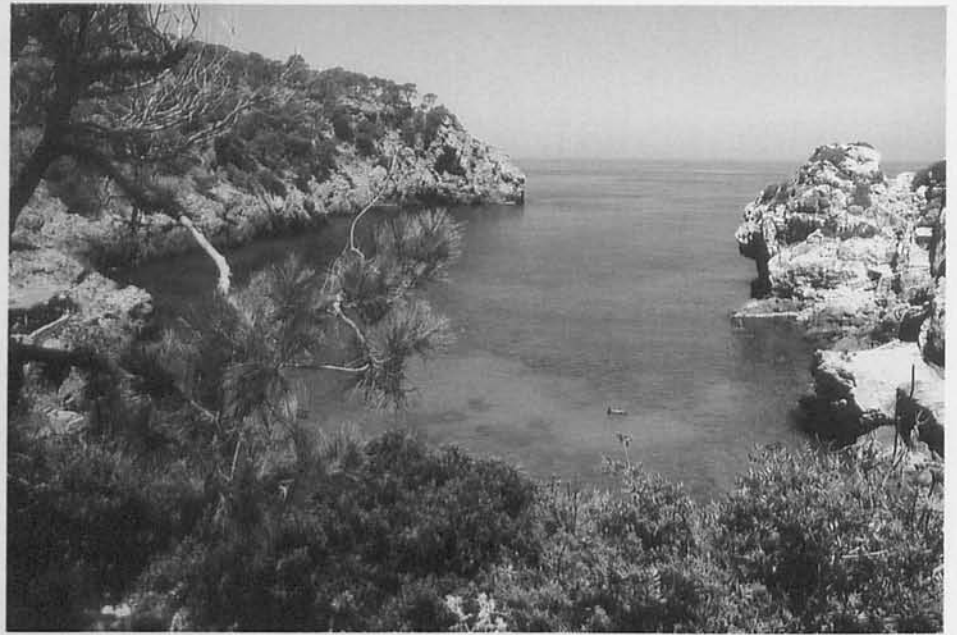
Per la costa, ens portaren a les platges d'es Trenc, on s'ha conservat l'interès natural evitant l'especulació immobiliària i, al nord de l'illa, a les suaus platges del port de Pollença, molt tranquil·les a l'hivern.

No cal dir que de tant en tant també menjàvem, ja fos als típics "cellers" o a altres restaurants.

I, per últim, férem un dinar de comiat a Son Marroig, amb el típic arròs brut, allargant la sobretaula amb un escollit concert de música de corda que, en plena digestió, sonava a celestial. Tot això ens preparà per fruit plenament d'una posta de sol de "pel·lícula" i que contemplàrem des del mirador de marbre de s'Arxiduc.

Com podeu veure, poden fer-se moltes coses en tres dies ben aprofitats.

Ciutat de Mallorca, amb la seva Seu, ens ofereix una bona benvinguda a l'illa quan hi arribem amb vaixell.

Deià, aquest poble refugi d'artistes i escriptors ens ofereix la seva cala disposada a refrescar-nos el cos i l'esperit.

Juny del 1994

I, per últim, hem reïncidit el juny del 1994, en un mal moment, ja que ens ha costat trobar hotel per l'excés de turisme. Així i tot, hem aprofitat el temps, llogant un cotxe en arribar, cosa que ens ha permès moure'ns amb tota llibertat.

És el sistema que us aconsellaria, ja que amb cinc dies d'itineraris diferents podreu fer-vos càrrec de la totalitat de l'illa que, d'un extrem a l'altre, no arriba als 100 km.

Les rutes, per exemple, podrien ser:

RUTA 1

Sortint de Palma ens dirigim cap a **Valldemosa** (visitar la Cartoixa amb les cel·les d'en Chopin i el palau del rei Sancho si s'escau); arribem al mirador de ses Pites amb vistes sobre Na Foradada i S'Estaca; passar per Son Marroig i arribar a **Deià**, baixant a la seva cala si ens convé refrescar-nos. Amb 10 km més de carretera vorejada de pins i oliveres ja serem a **Sòller**, a la vall dels tarongers. És una ciutat agradable i acollidora i des d'aquí podrem arribar a **Port de Sòller**, molt proper i després reculant podrem endinsar-nos a la vall amb el seu caire rural, visitant els típics pobles de **Fornalutx** i **Biniarraix**. I tot plegat portem 50 km des del matí.

La tornada a Ciutat podem fer-la pel Port de Sòller, una mica pesat per les corbes. Tot baixant podrem visitar els jardins d'**Alfàbia**, el poble de **Bunyola** i poc després a la dreta els jardins i palau de **Raixa**. Si es fa tard, tenim Palma a uns 15 km.

Al moll de pescadors de Palma coincidirem amb l'arribada d'una barca curulla de peix: semblava la pesca miraculosa.

RUTA 2

Si volem visitar **les Coves**, agafem la carretera de Palma a **Manacor** i d'aquí en direcció a Porto Cristo podem visitar les **coves del Drac** i **del Hams**. Després podem dirigir-nos a **Artà** reculant a Manacor i agafant la C-715 i d'aquí a **Capdepera** i a les **coves d'Artà**. També podríem arribar-hi des de Porto Cristo per la carretera de la costa, que passa per Son Servera.

Tot aquest circuit fins a Palma de nou és d'uns 180 km.

RUTA 3

Una ruta per l'**interior de l'illa**, molt aconsellable a l'estiu per fugir d'aglomeracions, podria ser la dels santuaris i Capocorb Vell.

Fornalutx és un poble idíl·lic a la vall de Sóller, la dels tarongers.

De Palma a Lluçmajor i des d'aquí podem pujar al **santuari de Randa** on hi ha hostal per si convé. Tornant a Lluçmajor i agafant en direcció a Porreres trobarem el santuari de **Monte Sion**. Continuant cap a **Felanitx** (gran centre productor de ceràmica) a 6 o 7 km trobarem el **monestir de Sant Salvador**. Si volem donar una ullada a la costa sud-est podem arribar a Porto Colom, Cala d'Or, Porto Petro i Santanyí amb la **cala Figuera**.

Tornarem en direcció a **Campos** (bones sobrassades) i Lluçmajor, des d'on podem visitar el poblat talaiòtic de **Capocorb Vell** (a uns 13 km). Si tornem cap a Palma encara no haurem fet 200 km.

RUTA 4

Monestir de Lluch, Pollença, Formentor

De Palma a **Inca** (bona carretera = poc temps) i aquí començarem l'excursió del dia. Agafarem cap a **Selva** i **Caimari** on la carretera ja comença a pujar. En arribar a la C-710 tirem en direcció a Pollença i poc després s'agafa un desviament a l'esquerra que porta al monestir de Lluch, veritable centre religiós de Mallorca amb església, museu, hostal i, si s'escau l'hora, podreu sentir cantar els "blauets".

Tornem a la C-710 i baixarem cap a **Pollença**, amb el seu pont romà, les escales del Puig del Calvari, esglésies, convents...

Ens dirigim després a **Port de Pollença**, amb bones platges, vistes sobre la badia i el museu de pintura Anglada Camarasa.

Un cop vist, agafem la carretera de **Formentor** i, dintre aquesta petita península, podem visitar el **Mirador**, la **cala Pi de la Posada**, la **cala Murta** i el cap de Formentor amb boniques vistes de pins, roques i mar.

Hem de tornar per Port de Pollença arribant-nos tot seguit fins **Alcudia** i **Port d'Alcudia** i si tenim temps podem passar per **Sa Pobla**, amb les seves hortes i molins, i per **Muro**, abans de tornar cap a Inca i Palma.

El torrent de Pareis, amb basses d'aigua dolça abans d'ajuntar-se amb el mar a la cala de Sa Calobra.

A Biniaraix, petit poblet proper a Sóller, encara hi trobem imatges pròpies del món rural.

passejada endinsant-nos pel llit del torrent que val la pena, ep! si no hi ha perill de pluja.

Resumint, en quatre o cinc dies, llogant un cotxe o portant-vos el vostre si hi aneu en vaixell, podreu fer-vos una idea bastant completa de l'illa anomenada "de la calma", però que en èpoques d'"overworking" ja no ho és tant.

Un últim consell referent a les èpoques de l'any millors per visitar Mallorca: jo crec que són la tardor o, fins i tot, els començaments de l'hivern, o també els principis de la primavera. Són èpoques que, almenys en llocs determinats de l'illa, encara pot trobar-s'hi aquella tranquil·litat i calma ancestrals.

RUTA 5

Hem deixat per últim una excursió que s'ha d'agafar amb calma: la **cala de Sa Calobra** i el **Torrent de Pareis**.

Des d'Inca agafarem cap a Selva i Caimari i, arribats al **Coll de sa Batalla**, on pot posar-se benzina, deixarem a la dreta el monestir de Lluch i tirarem a l'esquerra cap al poble d'**Escorca**, i poc després veurem a la dreta la carretera carregada de corbes i de pendents que ens ha de portar fins al nivell del mar a la cala de Sa Calobra, un racó cent per cent mediterrani i molt espectacular.

A la cala hi aboca el **Torrent de Pareis**, sec a l'estiu però que en èpoques de pluges sobtades l'aigua deu baixar aquests grans desnivells amb una fúria esfereïdora.

Aquí hi trobarem molts restaurants si volem deixar per la tarda fer una

JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

A les rutes de l'interior de l'illa veurem moltes parets de pedra seca que separen les diferents possessions. A més de les oliveres, trobem ametllers a molts llocs.

El medicaments i la gent gran

Algunes situacions que es donen amb freqüència:

Una farmàcia a casa:

Sovint es dona a la gent gran una barreja de medicaments que li fan més mal que bé. El vostre metge sap el que més us convé perquè és qui millor us coneix. Quan un malalt deixa de prendre els medicaments que pren en excés, se sent miraculosament bé.

Això ho haurà de prendre fins que es mori:

Alguna vegada us han dit: aquest medicament l'haureu de prendre sempre. Només és una manera de parlar. L'estat de salut d'una persona no és sempre el mateix i, per tant, els remeis que necessita potser no seran sempre els mateixos.

Aquest medicament no m'ha anat bé:

Quan el metge us canvia un medicament, o us en recepta un de nou, pot ser que us produeixi algun trastorn. Informeu sempre al vostre metge quan decidiu deixar de prendre algun medicament. Ell valorarà si les molèsties que heu tingut poden haver estat un efecte del medicament o, al contrari, han estat degudes a alguna altra causa que calgui tractar.

Ho prenc quan em sembla:

Moltes persones grans han de prendre quatre o cinc pastilles a diferents hores del dia, o en diferents dies de la setmana. Si penseu que no sou capaços de recordar les instruccions del metge, és important que confieu en algun

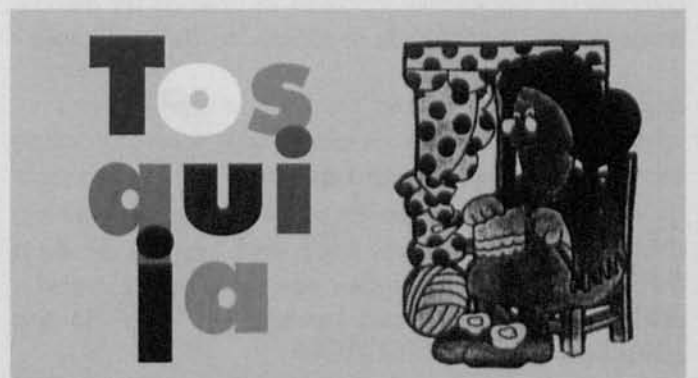
familiar o persona que tingui cura de vosaltres la responsabilitat d'administrar les medecines que heu de prendre. Un medicament que no es pren correctament pot ser més perjudicial que la malaltia que es vol tractar.

Jo no sóc molt amic de prendre medecines:

Afortunadament, molta gent arriba a una edat avançada amb salut i sense haver vist quasi mai un metge. Visiteu el vostre metge amb regularitat, encara que us trobeu bé. Les medecines no són sempre el millor remei per als problemes de salut, però ho podrien ser en el vostre cas. El vostre metge us aconsellarà.

ANDREU LAZARO

Metge

Saüc, all i estramoni

Plantes remeieres

Saüc,

Sabucus nigra; cast. Saüc-sabuco. Ús ordinari.

Família de les caprifoliàcies. Arbret de 2 a 5 metres d'alçada. Creix en ribes, fondalades, i sovint és cultivat. En el extrem de les branques de l'any es formen unes umbrel·les amb flors blanques que cauen fàcilment. El fruit és una baia negra. Les branques tenen la medul·la de color blanc i és molt fonja i esponjosa. Floreix al maig i es recull a l'estiu. És una planta originària d'Europa.

Parts utilitzades: flors i fruits.

Components actius: oli volàtil, flavonoides, mucíl·lag, tanino, vitamines A i C (fruits madurs), glucosids, cianògens.

Formes d'ús: amb les flors se'n fa infusió, tintura, crema, bany ocular i gargarismes; amb els fruits, xarop i tintura.

Antigament s'usava l'escorça com a estimulants hepàtic per combatre l'estrenyiment persistent i els estats artrítics. Avui dia, gairebé no s'utilitza.

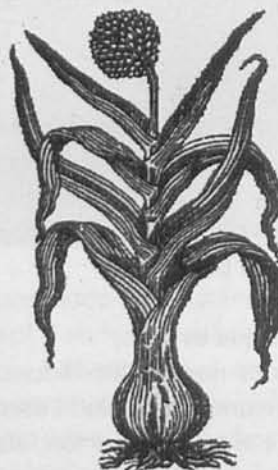
Propietats: expectorant, anticatarral, estimulant circulatori, diurètic, sudorífer, laxant.

És molt emprada per combatre estats febrils i catarrals dels pulmons o les vies respiratòries superiors. Al segle XVIII l'aigua de saüc era utilitzada com a blanquejadora de la pell i per eliminar les pigues. Segons uns escrits del 1653, la decocció de l'arrel guaria la mossegada d'escurçó. Per combatre el reumatisme, l'artritis i la gota és bo prendre bany de peus (pediluvís) de cocció de flors de saüc i aigua.

All,

Allium sativum; cast. ajo. Ús ordinari.

Família de les liliàcies. És una planta anual originària d'Àsia central. És bulbosa, vivaç, amb una tija de 40 a 50cm d'alçada. Les fulles són llargues, estretes i aplanades. La capçada està formada per "grills" de gust coent. Es recull a l'estiu.

Parts utilitzades: els grills de la capçada.

Components actius: compostos sulfurats (en especial aliocina -antibiòtic-, aliina, aliinasa...), vitamines A, B1, B2, PP, C, sals minerals, oligoelements, iode...

Formes d'ús: tintura, extracte, càpsules, perles, maceració, els grills frescos.

Propietats: antibiòtic, hipoglucemitzant, hipotensor, antihelmíntic (contra els cucs), carminatiu (expulsió de gasos), antirreumàtic, redueix els nivells

de colesterol a la sang, afavoreix la transpiració, rubefacient...

L'all és una planta coneguda i apreciada des de fa almenys 5.000 anys.

És estimulants del sistema immunitari. Se li atribueixen propietats anticancerígenes. El seu suc neutralitza les pessigades d'insectes. Hi ha qui assegura que si es barreja en l'alimentació de les gallines, ponen més ous. Si es barregen els grans amb la fruita, aquesta tarda més a madurar. La forta olor que té és deguda als compostos sulfurosos.

Avui dia es comercialitza en diverses presentacions (perles, càpsules) desodoritzades, però això minva la seva eficàcia. Com sempre, cal prendre precaucions ja que produeix molta calor i pot irritar l'estómac; durant la lactància, val més no menjar-ne perquè pot donar un gust desagradable a la llet. També funciona fregar un gra d'all contra els "penellons" i, amb emplastre, contra les berrugues.

Estramoni,

datura stramonium; cast. estramoni. Ús restringit.

Família de les solanàcies. Planta anual, espontània, que fa aproximadament un metre d'alçada i després una olor agradable. Les fulles tenen una forma ovalada-triangular i són agudes. El fruit és una càpsula ovoide ericada de punxes verdes. Viu bé en terrenys àrids i en

*Saiüc, all
i estramoni*

Plantes remeieres

terraplens. Neix a la primavera, floreix a l'estiu fins ben avançada la tardor i mor amb les primeres glaçades. El nom li ve potser de l'antic "estremonia", bruixeria, astrologia (deformació d'astronomia), a causa dels seus efectes narcòtics.

Parts utilitzades: les flors i les llavors.

Components actius: daturina, hiosciamina, atropina, escopolamina, sals, essència.

Formes d'ús: extracte, tintura, pólvores, cigarrets antiasmàtics.

Propietats: antiespasmòdic, narcòtic, neurosedant, antiasmàtic.

La presència d'alcaloides en la seva composició la fa verinosa.

En alguns països es fan servir les llavors com a droga al·lucinògena ja que conté escopolamina, que produeix greus intoxicacions. Està contraindicada en els estats d'eretisme nerviós i en les malalties cardiovasculars. Els seus efectes són semblants als de la belladonna i el jusquiam (beleño).

GLÒRIA VILA

DES DE L'ESCOLA

Diversitat actual

Interculturalitat

Actualment la nostra societat i les nostres escoles tenen plantejat un repte, l'educació intercultural.

L'arribada progressiva de treballadors/es immigrants al nostre país i la

consegüent integració dels seus fills/es en el sistema educatiu està generant una creixent multiculturalitat de la nostra societat.

Aquesta diversitat cultural pot ser enriquidora per a la minoria i per a la majoria.

Entenent per diversitat el respecte de totes les cultures de les minories ètniques però també intercanvi sobre unes bases d'igualtat i de comprensió mútues en el marc escolar i paraescolar.

Cal apostar pel respecte i la promoció de la diversitat cultural/ètnica i el dret a la diferència i a la igualtat d'oportunitats.

L'escola ha d'elaborar els programes i les estratègies pedagògiques a tots/es els/les nens/es, amb l'objectiu d'aconseguir una societat més harmònica malgrat i gràcies a la diversitat cultural.

CRISTINA VILÀ
ANGELA MOLLERA
MONTSERRAT PLUVIONET

Mobles i trastos vells

Sovint, a les cases hi ha la necessitat de llençar estris, mobles, electrodomèstics, etc., i lògicament no podem posar-los dins la bossa d'escombraries: són massa voluminosos.

Encara avui hi ha qui, per desfer-se d'aquestes noses, va a llençar-ho a qualsevol racó del bosc.

És molt trist anar al bosc a buscar tranquil·litat i trobar-hi brutícia.

Al municipi de Vilobí d'Onyar, la recollida de trastos vells i deixalles molt voluminoses (mobles vells, electrodomèstics, etc.) es passaran a recollir **l'últim dissabte de cada mes al matí.**

Cal que deixem tot allò que volem llençar al costat del contenidor on normalment buidem les nostres escombraries.

feu-ne ús!

Fricandó Plats olles

He tingut a les mans un llibre de cuina clàssic: "L'art del ben menjar" en la seva 3a edició.

Tot i que no sé l'any de la seva publicació perquè les primeres i últimes pàgines estan molt deteriorades, és clar que per la seva ortografia és d'abans de la reforma de Pompeu Fabra.

Comparant les receptes amb les de la dotzena edició (1962), he pogut comprovar que el que s'ha anat fent amb el temps és adequar-les a la forma de redactar de l'època, però que aquestes continuen sent les mateixes de les àvies de les nostres àvies.

A tall de curiositat, he trobat que seria interessant publicar la típica recepta del fricandó tal com està escrita en aquest llibre, i també la petita introducció que hi van fer els editors, per veure que el que es deia de la cuina en aquells anys, en una forma d'expressar-se pròpia del seu temps, no és tan diferent del que diem ara.

Fricandó

«Se talla la carn com per a bifechs (no massa prims) y's prepara ab oli, canyella, sal y un raget de llimona, una hora abans de servisen.

Llavors se fregexen els bifechs arrebossats ab farina. A la cassola s'hi fa un sofregit de ceba, tallada ben menuda; quan es rossa s'hi tira tomàtech y moxarons (que s'hauràn tingut en remull), tot ben trinxat, y després que tot axò hagi cuyt una estoneta, s'hi afegeix la carn y l'aygua necessaria, dexant que bulli un parell d'hores.

Per a servir, se fan fregir uns trossets de pa de la matexa mida dels bifechs, se coloquen en la plata ab un bocí de carn a sobre de cada un, y per damunt de tot la salsa.»

PILAR FALGUERAS

QUATRE PARAULES DELS EDITORS

S'HAN agotiat ab una promptitud sorprenent la primera y la segona edició del *Art de Ben Menjar*: prova evident de la necessitat que's sentia d'un llibre de cuyna ben català y ben modern.

Nosaltres hàviem procurat que el nostre *Art de Ben Menjar* assolís la deguda modernitat, sense desviar-nos d'aquells preceptes que avuy se consideren definitius y que devèm principalment als francesos setcentistes; emperò desconfiàvem d'haver aconseguit nostre propòsit, ja que el llibre havia de consistir en un aplech de fórmules pràctiques que, podent satisfer als bons *gourmets*, estiguessin al alcanç de la més senzilla dona de sa casa.

Nostres recels han resultat, en bona part, infundats. L'èxit de crítica y l'èxit de llibreria demostren que l'*Art de Ben Menjar* ha realitzat la seva missió, menys *material* de lo que podria suposarse. Al publicar-ne la tercera edició, no ens cal sinó introduhir algunes petites adicions y millores en les receptes, y condensar nostre criteri en les següents manifestacions, extretes del famós llibre de cuyna dels reverents Brunoy y Bongean (1793):

5

Art de ben menjar

«La cuyna moderna es més senzilla, més neta y més sabia que l'antiga. La ciencia del cuyner consisteix avuy en descompondre, fer digerir y quintessenciar les viandes, obtenir d'elles substàncies nutritives y lleugeres, y barrejarles de manera que res no domini y que tot se faci sentir; en donar-leshi, en fi, aquella unió que els pintors donen als colors, y en tornarles tan homogenies que, de llurs diferents sabors, sols ne resulti un gust fi y picant o, si axí pot dirse, una armonia de tots els gustos reunits.»

Axò en quant a la part que podriem dirne *tècnica*. Però el nostre petit llibre té també una idealitat. No pretenèm que's mengi solament *per menjar*; no tractèm sols de satisfer nostra necessitat o saciar nostra gula, ni molt menys de reviscolar, ab tot el refinament, sensacions caduques en organismes estragats. Altre propòsit ens guia, semblant al dels antics llatins que posaren als menjadors les estatuets dels deus *Llars* y donaren als àpats el nom de *Conviviums* (viure en comú). Axí fomentaren el gust de les intimitats amables, per tots nosaltres pressentides y fins desitjades a la sola contemplació de la lleu fumerola que surt per les xemeneies dels casals: fumerola que es l'alè del palau patrici, que es també el bleix de la cabana humil, y que ens fa pensar, tant o més que en l'aliment confortador del cos, en les delícies de la llar hont ha d'esplayarse y alhora trobar repòs l'esperit.

Y com que per les llars catalanes ha estat compost el nostre *Art de Ben Menjar*, no cal dir que si ens felicitem de l'èxit del llibre es, sobre tot, per patriotisme, y que la nostra satisfacció anirà crexent si ab aquesta y successives edicions aconsegim que l'*Art de Ben Menjar*, sia, entorn d'una taula discretament servida, art de bona criança, franca amistat y culta disertació, hont se mostrin y's depurin les virtuts individuals, en bé de la patria que es la llar comú.

6

BUSQUETS SITJA, S.A.

CONSTRUCTORA — PROMOTORA

C/. Madrenys, 27
Tel. 47 31 08 - Fax 47 42 31
17185 **VILOBÍ D'ONYAR** (Girona)

Sant Narcís, 4, - Tel. 47 34 10

VILOBÍ D'ONYAR

FUNERÀRIA JORDI MIR

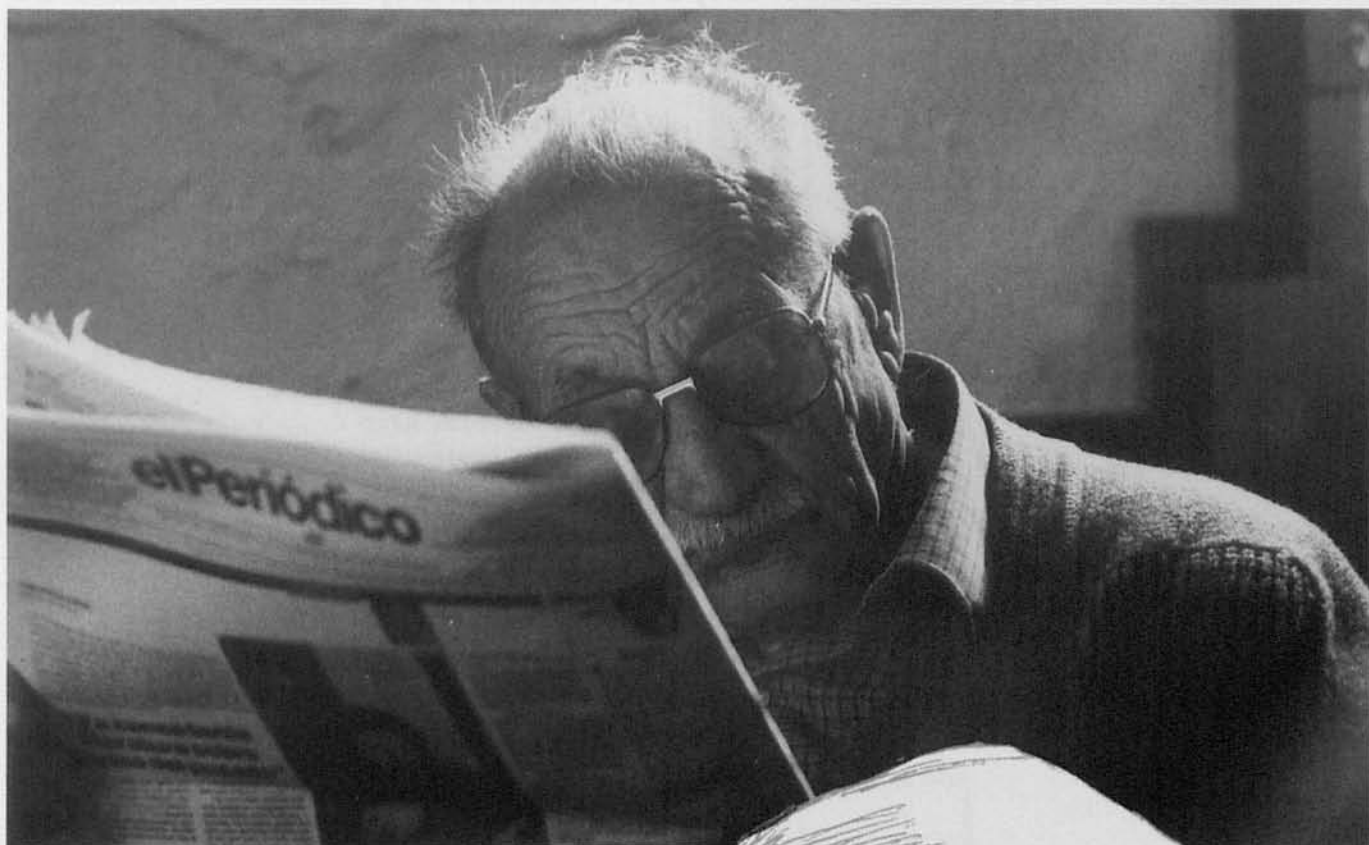
Servei permanent

Serveis a Particulars i per a Companyies

C/. Pirineus, 11
Telèfon (972) 47 32 59
17185 **VILOBÍ D'ONYAR** (Girona)

"Senyoreta, li estic agràida perquè m'escolta i encara em fa preguntes, com si s'interessés per aquestes vellúries. Les coses d'avui en dia no m'interessen gaire i m'agrada explicar les d'abans. Vostè és molt amable."

MARIA BARBAL. Ulleres de Sol. "L'Àlbum".

L'ESTATUS SOCIAL DEL "VELL"

Dora Santamaria

EL MÓN DE LA GENT GRAN, AVUI

Dolors Garcia

Cisco Miró

QUÈ DIU I QUÈ PENSA LA GENT GRAN

Lluís Simon,

Mercè Rabionet,

l'Albert Sala

i Dora Santamaria

ENQUESTA ALS AVIS

Mercè Rabionet

DIRIGIT AL SOCI JUBILAT

Joan Pagès

LA JUBILACIÓ, UNA META INCOGNITA

Maurici Vilert

LA GENT GRAN

L'ESTATUS SOCIAL DEL "VELL"

en diferents èpoques i cultures

Des de fa uns anys, són moltes les planes que s'han dedicat a tractar diferents aspectes de la vellesa.

Fent un breu repàs al passat, hom s'adona dels diferents rols, situacions i consideracions pels quals ha passat aquesta etapa de la vida.

Si reculem molts segles, a l'antiga Grècia o a Roma trobem que les persones grans, en el concepte de l'època -ancians-,

tenien un destacat paper polític. Formaven el Consell d'Ancians i el Senat als quals només hi podien pertànyer homes que estiguessin ja lliures del servei militar, que en aquell temps volia dir ni més ni menys que tenir més de 60 anys. Ells eren qui governaven juntament amb els reis o els emperadors.

En moltes cultures actuals, de les que la societat "avançada" anomena "primitives", els vells de la comunitat tenen un paper importantíssim, ja que són els que transmeten els coneixements a les noves generacions i són els caps de la família, respectats i considerats fins a la mort.

Contràriament, en altres latituds, la cultura dels esquimals acceptava sacrificar els seus vells quan ja no servien per a res.

No fa gaires generacions, tres o quatre, per a moltes persones del nostre entorn arribar a vell era una veritable tragèdia. Els fills o familiars eren l'únic suport econòmic amb què comptaven. Havien treballat tota una vida i a l'hora d'haver de deixar-ho, no als 65 anys com ara sinó quan ja no podien més, aleshores era responsabilitat dels fills el seu manteniment, i no sempre hi havia una bona resposta.

Per a moltes persones, l'asil o la beneficiència

eren l'únic refugi, i si no havien pogut fer un bon raconet la caritat era la seva esperança de sobreviure.

Superada aquesta etapa en la qual la vellesa, a més dels problemes naturals, significava una total dependència econòmica dels fills, arribem a les portes de l'any 2000.

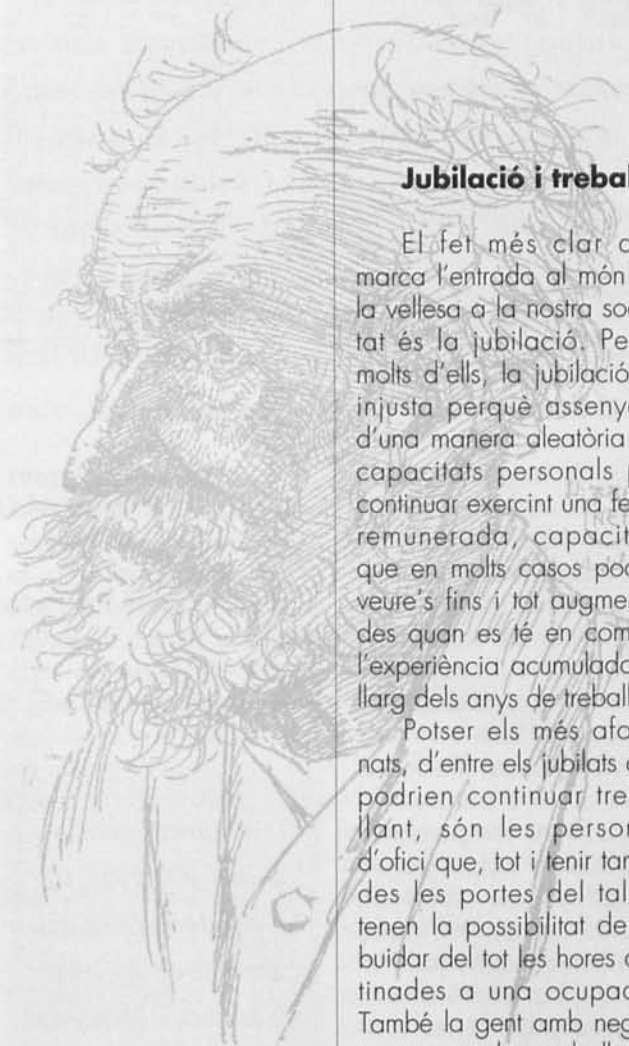
Actualment cada vegada es retarda més aquest moment de l'envelliment si tenim en compte que el concepte "vell" sol aplicar-se a una fase pre-terminal, fora d'ús o mancat de validesa, i això, per sort, és una etapa molt curta de la vida en la majoria de persones.

Contràriament, l'etapa post-jubilació és un període considerablement llarg en el qual el paper que la societat vol donar a les persones grans és el de poder viure sense obligacions i disfruitant al màxim del seu lleure.

I encara que pot semblar que s'ha perdut aquell protagonisme polític del món Antic, alerta!, no del tot, que els vots en unes eleccions no tenen edat i els vots dels més grans de 65 anys també tenen un pes important en la vida política del país.

**DORA
SANTAMARIA**

Jubilació i treball

El fet més clar que marca l'entrada al món de la vellesa a la nostra societat és la jubilació. Per a molts d'ells, la jubilació és injusta perquè assenyalada d'una manera aleatòria les capacitats personals per continuar exercint una feina remunerada, capacitats que en molts casos poden veure's fins i tot augmentades quan es té en compte l'experiència acumulada al llarg dels anys de treball.

Potser els més afortunats, d'entre els jubilats que podrien continuar treballant, són les persones d'ofici que, tot i tenir tancaades les portes del taller, tenen la possibilitat de no buidar del tot les hores destinades a una ocupació. També la gent amb negoci propi o que han treballat de professionals lliures poden, si volen, continuar dedicant un temps a la feina.

Al municipi de Vilobí, els jubilats constitueixen el 15,09% de la població total.

La cultura. Nivells d'instrucció dels més grans

Sovint s'ha associat la vellesa a la decrepitud, la malaltia i la mort. Però és un fet comprovable que cada vegada hi ha més vells i velles que se senten "joves" en la manera de pensar, sentir i viure. I aquest sentiment no és només fruit d'una casualitat ni d'un tarannà personal, sinó que poden haver-hi moltes maneres de fomentar-lo. Un d'ells, evidentment, pot ser tot el que envolta el món de la cultura.

L'adaptació cultural als canvis tecnològics i socials que es viuen poden fer més

fàcil la vida de la gent gran. El contrari comporta una inadequació constant als fets més simples de la vida quotidiana i una dependència dels joves que, a la llarga, pot derivar en una sensació d'inutilitat i de "càrrega".

Els nivells d'instrucció de la gent gran són més baixos que la resta de la població. La seva infantesa i joventut van quedar emmarcades en un temps en què l'escolarització no era generalitzada. Però actualment hi ha, arreu d'Europa, molts programes que acosten la gent gran a la cultura mitjançant cursos o seminaris i fins i tot educació universitària.

Dels jubilats i jubilades del municipi de Vilobí d'Onyar, un 13% (42) tenen estudis primaris, un 4,3% (14) en tenen de grau mitjà, i un 1,5% (5) d'universitaris. La resta, el 80,9% de la població de més de 65 anys, no tenen cap classe d'estudis.

L'associacionisme en la gent gran

El fet d'haver-hi centres específics per a la gent gran inclou implícitament una certa polèmica. Per a molts d'ells és la manera de resoldre les estones buides, però per a d'altres significa l'exclusió i la marginació. És per això que molts es resisteixen a formar part dels casals d'avis i a prendre part en les seves activitats.

Potser una manera de resoldre el conflicte estaria en l'organització d'activitats que anessin més enllà del divertiment per als associats, amb tallers, exposicions, xerrades o actes i actuacions semblants que permetessin més un intercanvi entre generacions que no pas un desenvolupament unilateral d'aquestes activitats.

A Vilobí, el 4 de juny d'enguany s'inaugurava el Casal d'avis. Tot i que la impressió general és que tant al local com a les activitats que s'hi realitzen hi assisteixen força persones grans, és prematur fer un estudi amb profunditat del nivell de participació. Caldrà esperar encara uns quants mesos.

Evidentment, no hi ha cap tipus d'estadístiques al nostre municipi que permeti estudiar el lleure de la gent gran. Però anar a caçar bolets, espàrrecs o cargols, continuar tenint cura de l'hort familiar, seure una estona a la plaça o, simplement, sortir a donar un volt pels camins i boscos del poble, són activitats que omplen força el temps lliure dels nostres jubilats. Algunes d'elles, a una ciutat gran, serien impossibles. De la mateixa manera que algunes de les que es poden portar a terme a la ciutat, no són factibles a Vilobí.

El lleure

Amb la jubilació es produeix un fet notable en la vida diària de les persones: una parcel·la important del seu temps esdevé temps lliure. Si abans d'arribar a la jubilació no es tenen "aficions" és possible que es produeixi un buit.

Hi ha força diferències entre com s'omplen el temps lliure les persones que viuen a ciutats grans i aquelles que viuen en pobles petits. Tot i que depèn molt, com ja s'ha dit, de les aficions que cadascú pugui haver anat creant al llarg de la vida, les ofertes dels dos medis són diferents.

La soledat

Les persones grans veuen progressivament disminuïdes les seves capacitats físiques. La malaltia, la sordesa, la disminució de la vista o la manca de mobilitat provoquen que, a mida que van passant els anys i que esdevé el sobreenvelli-

Al municipi de Vilobí d'Onyar, un 8,4% de la població de més de 65 anys (9 homes i 18 dones) viuen sols.

ment, es faci més difícil viure sol o amb altres persones velles. El percentatge de persones grans anirà en augment en els propers anys ja que la vida s'allarga i entren noves generacions de persones a la franja de la vellesa.

DOLORS GARCIA CISCO MIRÓ

- Les dades estadístiques han estat extretes del padró municipal.
- Algunes de les idees exposades han estat extretes del *Quadern de treball Intercanvi 93*, editat per l'Ajuntament de Girona i que va merèixer un dels premis de la Fundació "La Caixa" a la convocatòria d'iniciatives entre generacions.

DOSSIER

QUÈ DIU I QUÈ PENSA LA GENT MÉS GRAN

del nostre municipi

Tosquija ha entrevistat
algunes de les perso-

nes més grans dels

nostres pobles per

saber quines són les

seves impressions

sobre el món actual, la

seva vida, els joves, el

pas del temps...

Lluís Cornellà i Sala té 85 anys i viu a Salitja. En Lluís Simon, de Tosquija, ha parlat una estona amb ell.

Com porteu això de la vellesa?

Tranquil·litat i bons aliments, això és el més important. Ara ja no tinc cap aspiració i només em resta anar contemplant el que he fet a la vida.

Diferències entre la seva situació actual i la situació dels seus pares a la mateixa edat?

A nivell general, abans hi havia més entesa entre totes les generacions, ja que tothom havia de viure del mateix, o sigui de la terra. Hi ha hagut molts canvis, abans l'analfabetisme era una cosa normal i es vivia d'una manera diferent.

Com s'ha preparat per a la jubilació: recerca d'aficions, distraccions...?

Tinc bàsicament dues aficions: anar al cafè a jugar a cartes i mirar els partits de futbol per la televisió. Les altres coses no m'interessen. En tota la meua vida

només he anat dos cops al cinema per veure "Ben Hur" i "Rey de reyes". El cinema no m'agrada ni l'entenc, per a mi és massa fals.

Com veuen el casal: un aparcament d'avis o un servei necessari?

Crec que és un bon servei. Tothom qui vol pot anar-hi i és un bon lloc de trobada. Jo en sóc soci però no hi puc anar gaire perquè m'hi han de portar. Abans, quan anava a estudi, no tenia problemes per anar a Vilobí perquè hi anava a peu els cops que fessin falta.

Qui s'aprofita dels coneixements dels avis?

Tothom se n'aprofita. Nosaltres tenim una visió molt més àmplia del que passa. Ara, tothom diu que anem malament, però molts no veuen que hem anat molt pitjor i hem sobreviscut.

Per la seva banda, la Mercè Rabionet i l'Albert Sala, de Tosquija, han entrevistat la **Carme Mas** de Sant Dalmaí.

Per variar, aquesta tarda també fa una calor insuportable, a Sant Dalmaí. Trobem la Carme Mas asseguda al porxo, on l'aire que passa ens farà l'estona més falaguera i decidim fer l'entrevista (hauríem de dir "fer petar la xerrada") aquí mateix.

A part de l'inevitable "uf, quina calor que fa!", i de moltes altres coses que van sortint a la conversa, anem parlant de la vellesa.

Com porta això de la vellesa?

Home, no és pas que siguem vells, però tampoc som ben joves. Sempre et surt algun mal, però no ens podem pas queixar mentre ens puguem valer per nosaltres mateixos. Ha de ser molt fumut viure tants anys sense poder moure's.

Diferències entre la seva situació actual i la situació dels seus pares a la mateixa edat?

La vida ha canviat molt i, en general, s'ha millorat. Abans es tenia més respecte

a la gent gran i no només als avis sinó als pares, als mestres... Ara, en canvi, el nivell de vida és molt superior. La gent gran tenim una jubilació. Abans era una cosa molt rara, potser els xinxes (treballadors de fàbriques) en tenien. Ara hi ha més netedat i veus la gent gran molt més ben vestida. En aquell temps veies totes les dones grans assegudes al portal apedaçant roba, les dones sempre a casa. Es feia poca vida social, només fer petar un xic la

Qui s'aprofita dels coneixements dels avis?

La gent se n'aprofita poc. No es consulta gaire res a la gent gran i, en general, interessa poc el que han fet els avis i el que saben.

I fins aquí cinc cèntims del que vàrem parlar durant una bona estona i ben segur que hauríem pogut anar continuant i omplint moltes pàgines, i és que la gent gran traspuen vivències pels quatre costats.

Finalment, la Dora Santamaria, de Tosquija, ha parlat amb en **Josep Deulofeu i Lloberas**, de 87 anys, i la **Carme Domingo i Sitjà**, de 81, tots dos de Vilobí.

Era prop de migdia. La Carme i en Josep m'esperaven asseguts al menjador amb una certa curiositat per saber què volíem saber d'ells. Exposada la raó de l'entrevista, molt amablement

es disposen a donar-nos les seves opinions sobre el petit qüestionari prèviament confeccionat per Tosquija.

Sobre com porten la vellesa, ens diuen:

Bé, molt bé, estaríem molt bé però -afegeix en Josep- si no fos! Si no fos per les cames que des de fa uns mesos es neguen a portar-me. Certament, fins fa poc encara fangava l'hort, que era el que més m'entretenia.

La Carme encara va lleugera i enyora quan tots dos anaven ben valents i sortien a fer excursions en autocar amb altres jubilats.

Ens ho havíem passat molt agradablement i ara ho trobem a faltar, però què hi farem. Si no fossin les cames!

Quant a les diferències entre la seva situació actual i a la situació dels seus pares a la mateixa edat, expliquen:

Uf! És tot tant i tant diferent. Ells havien treballat moltíssim per tirar endavant la casa. Com la majoria de gent, feien de pagès i van treballar fort fins que no varen poder més. Nosaltres també hem hagut de treballar i lluitar. També hem fet de pagès, però a certa edat la jubilació ens ha permès descansar. Nosaltres hem viscut millor que els nostres pares i ara es viu molt més bé que abans.

De si s'han preparat per a la jubilació, ens diuen:

Doncs sobre la marxa. Res de particular. Com us deia, m'agradava treballar l'hort i ara no puc. També anava cada dia, després de dinar, al cafè, i ara tampoc no puc ja que amb la cadira de rodes m'és difícil.

A la Carme, com la majoria de les dones, la distreu feinejar i ajudar la seva jove en les tasques de la casa. I repeteixen que els agradava molt quan podien sortir a fer aquelles excursions i viatges on tant disfrutaven.

També ens parlen del casal:

El casal ens ha semblat un gran encert. Feia molta falta a un poble com Vilobí. La llàstima és que ara no podem participar-hi com ens hauria agradat de fer. Tot i que amb l'ascensor encara hi he pujat un parell de vegades.

I finalment, a la pregunta de qui s'aprofita dels coneixements dels avis, ens diuen:

Els nostres coneixements de poc o de res serveixen als joves. D'una part perquè moltes de les coses, a nivell professional, no tenen res a veure. I d'altra, perquè el jovent no vol saber-ne res, del que saben els avis. Cadascú va per a ell.

I aquí posem el punt i final a l'entrevista tot desitjant a en Josep que pugui millorar la seva situació actual.

xerrada sortint de missa. Els homes sí que anaven a can Gros o a can Cot a fer el cafè o a jugar a cartes, però en general la gent no tenia les distraccions que hi ha ara, i de viatjar com es fa avui, res de res.

Com s'ha preparat per a la jubilació?

De fet, no han canviat pas gaire les coses: treballar un xic a l'hort, passejar, i és que en una casa sempre hi ha coses per remenar. Només que la vista ja no et deixa fer segons què. La gent que viuen a ciutat o en un pis petit, potser sí que s'han de preparar o buscar aficions per no avorrir-se.

Com veuen el casal?

No hi he anat mai, però és un servei necessari. Molta gent hi passa l'estona i hi troba distracció. Hi ha gent que ho critica, però no hem de confondre un casal amb una residència.

La nostra curiositat i voluntat d'aprofundir en un tema tan interessant vastament tractat per tots els mitjans de comunicació ens ha portat a fer una petita enquesta entre alguns membres d'aquest col·lec-

titària que els mitjans de comunicació exposen?

En general, no, però no els sembla malament que idealitzin d'aquesta manera la seva situació ja que el més freqüent és que aquestes meravelloses con-

tes que se'ls ofereixen, millor per a ell.

3.- Aspectes que més els preocupen del món actual.

La diversitat s'ha fet evident en les respostes: qui tindrà cura d'ells quan siguin vells de debò i no es puguin valer per ells mateixos; la brutícia que troben constantment en els paratges per on quotidianament passen; la falta de respecte que la joventut té per tot i per tothom; la mala convivència entre les diferents ètnies del món; la misèria; els atracadors i que es fan vells massa de pressa.

4.- Quin paper voldrien tenir a la societat actual?

Aquesta ha estat la pregunta més difícil de contestar. Tot i això hem arribat a la conclusió que volen ser avis i proud. Ells ja han fet la seva feina i ara els toca descansar i passar el relleu a l'altra generació.

MERCÈ RABIONET

tiu per acabar d'aclarir aquells punts que no teníem prou clars.

1.- Referent als noms: vell, avi, gent gran, tercera edat, jubilats...

La majoria dels enquestats volen ser anomenats "avis" perquè "gent gran" o "tercera edat" són conceptes massa genèrics; "vells" és molt més despectiu i equival a persona en desús, malalta, decrepita i, a més a més, ja se sap que tots ens fem una mica més vells cada dia; a alguns els agrada que els anomenin "pensionistes" i a uns altres "primera tercera edat".

2.- Se senten indentificats amb la imatge publi-

dicions de salut i de benestar econòmic no es produeixin. Per això, si algú pot aprofitar totes les ofer-

DIRIGIT AL SOCI JUBILAT

El jubilat, per Joan Pagès

Després de tota una vida de treball i de suors, han tocat a retirada, hem de tancar la parada, que la societat convida a fer una mica de repòs.

Vol dir que ens han jubilat, que no comptem amb nosaltres en aquesta societat de tantes comoditats, som trastos abandonats i arraconats com tants d'altres.

Però nosaltres mai creuem que ens hagin abandonat, potser que alguna vegada i en un moment determinat, ens hem sentit sense forces i estiguem decepcionats.

Però són coses de l'edat i no podem canviar-les, i si ens estimem de veritat, no crec que hagin oblidat que amb tota una llarga vida alguna cosa hi haurem aportat.

I amb aquest convenciment i recolçant-nos uns als altres caminarem tots plegats i agafarem més coratge per fer aquest últim viatge que tots hi estem convidats.

El dia 4 de juny d'enguany vàrem inaugurar el local "Llar dels jubilats Santa Margarida", amb l'assistència del molt honorable Jordi Pujol i altres autoritats comarcals i municipals, amb la col·laboració de la coral "Les nostres veus" i la participació de 550 comensals que, després d'haver dinat, van gaudir d'una sessió de balls i sardanes.

Les actuacions que s'han portat a terme durant aquest poc temps, les vam publicar en un full a part a la Tosquiija del passat trimestre i potser ens fariem una mica pesats si les tornéssim a repetir.

Però afegirem com a estadística que al cafè-bar de la llar han assistit entre homes i dones una mitjana de 30 o 40 persones diàries. En els mesos de juliol i agost potser ha baixat una mica a causa de les altes temperatures i de no haver pogut instal·lar aire condicionat. Una mica de

pacència, que no es pot fer tot en un dia. Ara ja ve l'hivern i la calefacció sí que hi serà i, per tant, esperem que augmenti la colla.

Quant a les activitats que es pretenen dur a terme, el soci hi juga un paper molt important.

M'explicaré:

La llar en si no disposa de cap més mitjà econòmic que les vostres quotes, i ja comprendreu que, un cop pagades les despeses més imprescindibles, poca cosa queda. Això no vol pas dir que no es pugui fer res. Nosaltres serem aquí per buscar subvencions, escollir les agències més bones i barates per a les excursions, buscar els músics més adients, etc., però un cop escollida l'excursió, el músic o l'espectacle que sigui, aquest s'haurà de pagar. I aquí és on vosaltres hi entreu de protagonistes.

Com ja us he dit, nosaltres organitzarem viat-

ges, ballades i potser fins i tot, per un cop o dos a l'any, hi haurà diners per convidar-vos a una excursió o a un dinar de germanor gratuït.

La finalitat d'aquesta Llar no és pas fer cap negoci sobre el soci, sinó ben al contrari: procurar que tingueu rebaixes en tot allò que sigui possible i procurar que us ho passeu bé amb pocs diners.

Però aquests pocs diners sí que els hi haureu de posar vosaltres. Si això ha quedat ben clar, només ens cal dir que farem tot el que vosaltres vulgueu que fem.

En la revista Tosquiija de cada trimestre procurarem adjuntar-hi un full explicatiu de les activitats del moment. I no ens cansarem de repetir que falta gent: tothom que vulgui col·laborar a fer coses, ajudar en el que sigui, que ho digui que l'esperem.

JOAN PAGÈS

LA JUBILACIÓ, UNA META INCOGNITA

Havia de venir, havia d'arribar, aquell dia estarà escrit en la història d'uns pobles conjunts capitanejats per un sol Ajuntament que té per nom Vilobí d'Onyar.

Aquestes últimes dècades són considerades de superdesenvolupament malgrat que ens sobrin molts esdeveniments, com poden ser les maleïdes guerres, l'atur, els assassinats, el gamberrisme, així com les milers d'hectàrees de bondadosos boscos cremats i vides perdudes, la major part intencionadament.

De la mateixa manera que poc a poc hem fet efectiu un munt de coses, tot plegat sorgeixen aquests ingrats esdeveniments que aterren i malmeten allò i més que hem realitzat. Tenim ganes de prosperitat, però ens manca civisme, tolerància i responsabilitat.

El local per als jubilats i l'assistència mèdica a l'abast

Es farà, no es farà, aquestes eren les converses més comunes d'un temps passat. Per fi, el 4 de juny de 1994 es va inaugurar l'eminent edifici.

No passa pas cada any que un poble d'aquestes característiques surt fent pinya al carrer per rebre la nostra primera autoritat d'aquest regnat que té per nom Catalunya, que és el Molt Honorable Jordi Pujol.

Un servidor, per causes involuntàries, no va poder assistir a tan grat esdeveniment. Pel que m'explicaren fou un èxit total!

Un elogi cal fer envers aquestes persones que volgueren, saberen i obtingueren, posant-hi molta cura, voluntat i paciència per obtenir aquest premi tan mereixedor de posseir com a altres pobles, una construcció tan necessària i "luxosa" com és el local per als jubilats conjuntament amb el mateix edifici d'assistència en pro de la salut.

Un somni fet realitat

Anècdota: un servidor, el primer dia d'entrar a l'esmentat local i mirant indiscretament a cada costat, va dir: "Senyors, això ha quedat tan ben fet i bonic que n'hi ha per llevar-se el barret!". Així és.

L'oci del jubilat

Aquelles persones ja jubilades que havent dinat van al cafè a fer la partida jugant a cartes, crec que s'hi han de trobar bé o més que bé. L'ambient que es respira en aquest lloc és idoni per molts conceptes, poca fressa, poc fum, no hi ha crits, bon servei i moltes coses més.

Són gent mereixedora d'aquests "requisits", a la vegada que quan s'arriba a la jubilació, qui més qui menys, ha lluitat per tirar la família endavant en els seus afers.

Resumint. Tenim i amb molt d'orgull el que ens mereixem, el que ens vàrem proposar. Cal agrair una vegada més a aquestes persones tan competents que amb "paciència no em deixis" fan gaudir d'aquell somni fet realitat.

Com és evident, hi ha hagut el conformista i el no tant, dient que mancava un local més gran per fer-hi teatre, cinema; i el més optimista amb el cor rejuvenit dient que si s'hagués pogut fer ball ens estalviaríem d'anar a altres llocs. Per a tots els gustos!

Moltes gràcies i salut per a tothom!

MAURICI VILERT

Activitats

Aplec de Santa Margarida

Com cada any en aquesta diada, es va celebrar l'aplec a la manera de sempre: missa, jocs, sardanes, funció, coques, etc. La pluja del dia abans va fer molt agradable l'estada a les ombres del voltant de l'ermita i és que n'hi havia que tenien por que la calor no els deixaria viure, però no fou així. D'altres deien que no hi hauria camí per anar-hi, i tampoc no era això: tothom que va anar-hi va poder adonar-se de la "brillant i excel·leni" obra d'enginyeria del pas per sota l'Eix; no van mancar els

comentaris maliciosos de: com serà aquest pas el dia que plogui, que d'això ja en parlarem a la Tosquijsa de cap d'any, no val a avançar el que es preveu que passarà per als veïns que estan obligats a transitar-hi.

És que el pont en el camí propi de Santa Margarida és a mig fer, i creiem que serà una bona solució per al veïnat. En tot cas, volem explicar, i les fotografies que acompanyen aquest escrit ho diuen, que a sota el pont del Gavastrà han quedat soterrades "Les fatigues del veïnat de Santa Margarida" de l'any 1969.

Es tracta d'una inscripció que es podia llegir amb certa dificultat, però que donava constància que el pas llis del Gavastrà era fet pels veïns que, cansats de no poder passar sempre que volien, van treballar i pagar-se la construcció del pas llis a baix el riu en el camí de l'ermita i de tot el veïnat. Pensem que aquesta forma de treball, la "fatiga", que és la prestació social i comunitària sense retribució, és una de les darreres que deu quedar documentada en el nostre municipi. L'agraïment a tots els veïns que van fer possible passar a peu eixut el riu Gavastrà.

Visita i inauguracions

Ara deu fer uns vint-i-dos anys que a Vilobí es va inaugurar el Centre Primari de Sanitat i la casa del metge; durant uns vint anys el senyor Roca va exercir-hi l'ofici de metge i habitar-ne la casa. Aprofitant que el senyor Roca es va jubilar i, al mateix temps, calia adequar les instal·lacions als nous criteris de Sanitat (que en vint anys s'han canviat els criteris i les disponibilitats) es va fer una profunda remodelació al que enguany era modèlic per a un poble de les característiques de Vilobí.

En preveure's les remodelacions i en disposar de l'espai de l'antiga casa-habitatge del metge, també va pensar-se a fer un espai per als avis de Vilobí: el casal d'avis. D'aquesta idea ja feia temps que se'n parlava a Vilobí: en el programa electoral de les eleccions municipals de l'any 1983, el candidat Vicens Jou, del grup socialista, ja la proposava. S'ha trigat temps a tenir-la i ha vingut de la mà del grup de CIU, actualment en el poder a Vilobí.

La inauguració de les dues àrees en un sol edifici el passat mes de maig fou llúida. La presència del president Pujol, per segona vegada a Vilobí en els seus quatre

CAJA DE MADRID

Pl. Farners, 5 — Santa Coloma de Farners — Tel.: 84 06 12

Activitats

Activitats

mandats, junt amb el conseller de Sanitat senyor Trias, el senyor Soy, delegat del Govern a Girona, el senyor Ramon Rovira, alcalde, i la resta del consistori municipal, i altres autoritats provincials van donar el toc a l'acte que, després dels parlaments, es va cloure amb el Cant dels Segadors per Les Nostres Veus. Les primeres autoritats van continuar el seu programa i la nombrosa gentada present a l'acte va aprofitar per visitar les dependències inaugurades. Mirarem d'utilitzar-ne molt una: el casal d'avis, i ben poca l'altra: els serveis mèdics. Però en tot cas ja les tenim totes dues al nostre servei, i que per molts anys sigui.

Campament d'estiu... i una mica de reflexió

Com cada estiu, l'Esplai de Vilobí havia preparat un conjunt d'activitats per als nois i noies del municipi. Hi havia colònies, un campament i una ruta. Però per falta de participants inscrits només s'ha pogut realitzar el campament a Arbúcies.

Uns trenta nois i noies, gairebé la meitat dels quals eren de Vidreres (els nois i noies de Vidreres ja fa anys que assisteixen a les nostres colònies i campaments, en part perquè a Vidreres no se n'organitzen i en part perquè tant ells com les seves famílies han anat consolidant una gran confiança en aquestes activitats i no s'estan de manifestar-ho), van acampar a can Pascol d'Arbúcies durant deu dies, entre jocs, excursions, tallers, vetllades, banys i bona convivència.

L'organització va anar a càrrec d'un grup de monitors i pre-monitors de l'Esplai de Vilobí que s'esforcen perquè almenys aquesta activitat estiuenca no desaparegui del mapa lúdic infantil i juvenil del municipi. L'activitat es va cloure amb un dinar al mateix indret on havien estat instal·lades les tendes, al qual van assistir-hi els familiars i amics dels acampats.

Qui sap si, a partir d'ara, es portés a terme una bona gestió d'activitats per a nois i noies del nostre municipi, ja sigui per part de l'Ajuntament, de l'Associació de Pares o de qualsevol altra associació o grup que s'hi interessés, i no només per a l'estiu sinó que representés una actuació continuada al llarg de tot l'any, el seu balanç seria força

*Les principals autoritats presents en la inauguració
(Fotografia: Angel Vilar)*

diferent de l'actual. No és estrany trobar colles de nens i nenes i de nois i noies de totes les edats pels carrers del poble, a totes hores i a totes les èpoques, organitzant-se ells mateixos les seves diversions, cosa que, d'altra banda, els fomenta sense cap dubte la creativitat i la imaginació, i els ajuda a exprèmer les possibilitats naturals que un poble com el nostre els ofereix i que a una ciutat més gran no trobarien. Però ben segur que també hi caben, a Vilobí, activitats paral·leles, organitzades i gestionades per pares o joves que ajudin a racionalitzar una part del temps lliure dels nostres infants.

Serà possible, algun dia, veure una entitat, o un grup de gent organitzada, encarregant-se d'omplir algunes estones lliures, alguns caps de setmana o part de les vacances dels nostres nens i nenes i nois i noies amb tot d'activitats divertides, educatives, interessants i continuades? O anirem fent com fins ara: el que es pugui a l'estiu i para de comptar? O per què no es poden aprofitar d'alguna manera les activitats que ja es fan amb petits i joves (patinatge, escacs, casal d'estiu a l'escola), agrupar-ho en alguna mena de "Consell municipal per a infants i joves" i tirar tots junts cap allà mateix?

Potser tot plegat no és més que un somni. Però els que ens encarreguem, de moment, de fer funcionar l'Esplai, necessitem idees, objectius, persones i reforços nous. Pensem que la tasca que hem intentat fer fins ara s'ho mereix. I els nens i joves de Vilobí, també.

activitats

Activitats

Un bon dinar

El dissabte de la inauguració i visita a Vilobí del president Pujol va continuar com a diada de festa a Vilobí. En volem destacar el dinar que, per mediació de l'Ajuntament, va reunir més de 800 persones als patis del col·legi. Havia estat preparat com mai no es recorda a Vilobí: taules per a tothom, dos plats abundants, beguda fresca, postres gelats i cafè i copa. Tot per un preu molt interessant si és que us tocava pagar. Vaja que era bé, bo i barat.

Volem destacar-ne, i a través de les fotografies es veu, que la paella de l'arròs (que més que paella era com una banyera) va precisar d'una màquina per portar-la a la zona de servei, i no com les paelles que amb motiu d'altres festes es fan i que amb quatre mans n'hi ha prou per portar-la. Va quedar clar que l'assistència fou molt nombrosa, necessitant la maquinària per al transport de la teca.

Havent dinat i feta la sobretaula, va haver-hi sardanes i ball per a tothom: una festa completa. També va haver-hi crítiques a la despesa municipal que això va suposar i que podien haver-se dedicat a altres partides. Però el que és cert és que un dia de festa també va bé a tothom.

Sembla que serà arròs amb peix, però només és una peixera de gambes (fotografia: Angel Vilar).

Aplec de Santa Clara

Una vegada més les monges de Santa Clara han celebrat el seu aplec convidant els amics, coneguts i veïns dels pobles del voltant al convent on resideixen. Enguany va tenir lloc el diumenge 28 d'agost i estava dedicat a totes les noies i dones presents que es deien Clara. La jornada es va caracteritzar per una concurrència molt nombrosa que va poder gaudir d'una bona arrossada a l'hora de dinar i d'una animada ballada de sardanes a la tarda. Al matí va tenir lloc el també tradicional Ofici.

El Casal d'Avis comença la seva activitat.

El Casal d'Avis comença la seva activitat

I amb empena i alegria, que la comença. I si no, vegeu aquestes mostres gràfiques de l'àpat que va precedir un animat ball de revetlla, a pocs dies de la seva inauguració.

Classes d'adults al col·lectiu africà

Des de fa uns mesos es fan a Salitja classes d'alfabetització del col·lectiu africà que viu al municipi i rodalies. Això és possible gràcies a l'interès que aquest col·lectiu ha mostrat en diferents ocasions i a l'esforç d'uns voluntaris que un cop per setmana imparteixen classes a un grup d'unes quinze persones. L'ensenyament s'ha de fer de manera individualitzada a causa del diferent nivell en què es troben els alumnes. És per això que si hi ha nous voluntaris seran benvinguts. Cal dir també que en cap moment no ens hem proposat la integració d'una cultura dins l'altra sinó que es vol facilitar la comunicació i, dins del possible, l'apropament i comprensió de dues cultures tan diferents.

Ja que les classes es fan en català i els voluntaris i, sobretot, el col·lectiu d'africans estan fent un gran esforç per aprendre'l, és molt important que la gent del poble hi col·labori. Per això volem aprofitar aquestes pàgines de Tosquiça per demanar a tothom i sobretot als comerços del municipi que s'adrecin a aquest col·lectiu en català per així facilitar el seu aprenentatge, ja que és una mostra d'agraïment a l'esforç que fan.

Casal d'Estiu APA

L'estiu ja s'acaba i els escolars es preparen per començar el nou curs. Comptem amb que els nostres nens i nenes hagin passat unes bones vacances i creiem que el casal d'estiu de la nostra escola ha col·laborat perquè aquests dies de lleure s'hagin convertit en un punt d'interès per a tots.

Aquest any, a part dels jocs i treballs que han realitzat a l'aula del casal, també han fet algunes sortides al bosc per conèixer l'entorn i per gaudir del contacte amb la natura; tot i que aquest any la natura ha estat una mica cruel amb les temperatures, no ha fet minvar les ganes de passar-s'ho bé.

Hem de remarcar que aquest any el nombre d'inscrits ha disminuït, suposem que es deu a l'augment de les tarifes. L'Associació de Pares ha pres el compromís de fer activitats pro-casal al llarg del curs per tal de finançar propers casals i poder-los fer molt més populars.

Agraïm la col·laboració de tots els que l'han fet possible, pares i mares, monitores, nens i Ajuntament, esperant que el regust d'una feina feta sigui motiu suficient per a properes col·laboracions amb el propòsit que la nostra mainada sigui part d'aquest nostre poble viu.

Festa Major Salitja 94

Després de mesos i mesos de sequera, incendis, suor i, sobretot, necessitat de beure, la Festa Major de Salitja va marcar el canvi climatològic esperat i desitjat per milions i milions de persones, des d'en Rodríguez Picó fins a l'últim pagès de les terres de Lleida. A Salitja, però, com en la irreductible vila dels gals als contes de l'Asterix, els pocs més de 300 habitants ens manteníem fermes en les nostres oracions i rituals -alguns, lamentablement, excessivament pagans- per evitar que aquell qui ens va fer a la seva imatge deixés anar la regadora i ens pansís la festa i, de passada, el compte corrent de la comissió. Dia rera dia, el mirall màgic que és la televisió ens anunciava les apocalíptiques tempestes que havien de redimir els pecats dels catalans.

**boada
porcel
EMBOTITS**

C/ Sant Narcís, 10
17185 VILOBÍ D'ONYAR
Tel. 473335

**MIQUEL
SALAVEDRA**
TREBALLS AGRICOLAS

CAL FRARE 4741 73
SANT DALMAI Tels. 4732 36

Activitats

No hi havia res a fer, tot estava perdut, tothom estava d'acord: plourà!

Que bé! - va exclamar un membre de la comissió que hi figura però que mai no hi és - cobrarem l'assegurança de pluja i no perdrem res.

El nostre personatge no sabia, evidentment, que d'assegurança no n'hi havia. Aquest va ser un tràmit iniciat però no acabat i quan va ser massa tard, els responsables de fer-ho van pensar seriosament en mesures contundents: suïcidi -no, massa heavy-; dimissió -no, massa fàcil-; fugida -no, massa car-. Només quedava una solució: dissimular. Així, les preguntes capcioses van tenir respostes confuses i els interrogants directes, canvis de tema subtils. Aquesta no va ser una feina senzilla i el qui us parla va haver de suportar amenaces de mort i agressions per part d'un vilatà que no compartia la mateixa concepció de la vida, la mort, la filosofia i, sobretot, l'estupidesa.

La festa

La festa va tenir de tot, des de moments apoteòsics fins a d'altres més aviat lamentables. La pel·lícula va estar bé però s'havia de pensar massa per entendre-la. El concert de rock també va ser un èxit però la majoria de la gent de més de 29 anys continua demanant la seva liquidació immediata. La barreja de grups va ser prou contundent i va sorprendre especialment la versió que va fer Censored d'una cançó del grup Brujeria, que se suposa, perquè no se sap del cert, que són una colla de zapatistas mexicans amargats de tot i tothom. El rock and roll clàssic de sempre també hi va tenir cabuda amb els Incondicionals i Sui Generis. Les pulsacions del personal van augmentar fins a límits insospitats quan el dissabte, al principi del ball, van començar a caure algunes gotes. Una ment poc sensible va exclamar "ostres, qui avalarà" i un foraster despistat va respondre "que no la fa l'Ajuntament, aquesta festa?". El caos semblava apoderarse de la plaça, un grup -per definir-ho d'alguna manera- va plegar de tocar perquè el cantant es despentinava i la gent no sabia si marxar i abandonar Salitja a la seva sort o esperar uns minuts. Finalment, va plegar de ploure i tots, o gairebé tots, van respirar tranquils.

Diumenge la comissió, són així de ben parits, va organitzar un ball privat per a ells tots sols -egoistes- i dilluns dia 15 d'agost es va fer allò de la cançó i tal i qual. I diuen que el presentador ho va fer molt bé però

Ca l'Angelina

que, el molt inútil, no va voler cantar, i que va guanyar un grup de rock -sacrilegi- i que segon va quedar un hippie -inaudit i escandalós-, i que de l'altre premi millor no parlar-ne. I també diuen que si la comissió això, que si la comissió allò altre, quan tot plegat va ser com cada any.

Per acabar, no vull donar les gràcies als patrocinadors, ni tan sols a la gent del poble -ja se suposa i s'agraeix-, ni a les autoritats -que segurament s'ho mereixen-, sinó a unes persones sense les quals la festa d'aquest any no hauria existit o s'hauria desfet pel camí. Gràcies a en Gerard -per estrenar el carnet al servei de la festa-, a en Josep -per demostrar que està al servei del poble i de la festa faci qui la faci-, a en Toni -per aparèixer en el moment més necessari-, a en Carlu -perquè ha donat la mà sense esperar res a canvi-, a en Lluís i en Quim -per no anar a dormir fins que tot estava i aguantar coses que no es mereixien-, a l'Albert i en Sisu -per fer la feina menys agraïda i més necessària-, a la Sònia i les Annes -per complir, ni més ni menys-, i a tots aquells de Salitja o no -que me'n deixo uns quants- que han deixat quelcom de banda per ajudar a fer la festa.

Adéu a Ca l'Angelina

Reconeixeu aquest local? El passat dia 7 de juliol va tancar les seves portes al públic i per tant aquest fet, més que al poble viu, hauria d'incloure's a la crònica negra del poble.

A Vilobí, la desaparició d'un bar tan entranyable com Ca l'Angelina es nota molt.

Darrerament, amb la nova generació de mares, els matins de les jornades escolars al Bar de Ca l'Angelina s'hi feia un bon caliu. Mentre ens preniem el cafè amb llet o el tallat en les seves diferents modalitats: amb tassa, amb vas de "tubo", o el típic i únic tallat verd* que a tants foranis havia despistat, es preniem decisions importants, es programaven activitats extraescolars, es distribuïen notes informatives, es convocaven reunions i un llarg etcètera de gestions. En definitiva, es feia molta i bona feina, a desgrat de males llengües que interpretaven aquella estona com una pèrdua de temps de dones desvagades.

En un bar s'hi van dipositant moltes històries de la vida quotidiana de la gent d'un poble, però, com tot té un principi i una fi, la realitat és que Ca l'Angelina ja havia arribat a la

decrepitud dels seus dies, no així la seva mestressa a la que encara li queda molta corda i de la que esperem veure-la organitzar alguna moguda des d'altres àmbits.

Adéu, Ca l'Angelina, ens hem resignat, però et trobarem a faltar.

*El tallat verd no és un tallat ecològic ni descafeïnat ni res d'això. L'anomenàvem així perquè l'Angelina el servia en un got duralex de color verd i era una mica més gros que un tallat normal.

**LLUÍS BALL-LLOSERA, ARACELI CUADROS
DOLORS GARCIA, ALBERT SALA
ROSA SANGLAS, LLUÍS SIMON**

Agroquímics SALVI

VILOBÍ D'ONYAR

Resum de sessions

Resum de les sessions dels dies 28 d'abril, 16 de maig, 26 de maig, 30 de juny i 28 de juliol.

Temes diversos

Abril

Aprovació de liquidacions de plus vàlues per import total de 986.425 ptes.

Adquisició de 7 aparells eixugamans elèctrics per a la Llar de jubilats, dispensari i escoles.

Atendre la petició de l'associació de veïns "Los avellaneros", de rebre els seus representants per tractar diversos temes referents al veïnat de "can Bells".

Estudiar la petició de l'empleada Gemma Bou d'adequar el seu horari de treball perquè pugui cursar estudis.

Notificar als veïns immediats de la Travessia Grevolosa la petició del senyor Juncà d'ocupació de via pública per instal·lar-hi taules i cadires del bar Sant Narcís.

Sol·licitar a la Diputació una subvenció per import de 150.000 ptes. per ajardinament d'acord amb la convocatòria d'aquella Corporació.

Acceptar l'ajut econòmic de 4.000.000 ptes. per a la pavimentació del camí d'accés a Salitja des de la carretera de Girona a Santa Coloma, atorgada inicialment pel Pla únic d'obres i serveis de Catalunya, 1994.

Sol·licitar un ajut econòmic extraordinari al Pla únic d'obres i serveis de Catalunya, 1994, per import de 18.252.177 ptes. corresponent al 75% de l'import de l'obra "Ampliació del proveïment d'aigua potable a Vilobí".

Sol·licitar al Departament de Política Territorial i Obres Públiques l'arranjament dels camins afectats per l'obra de l'Eix Transversal de Catalunya, en el tram del terme municipal de Vilobí.

Ratificar el pre-acord signat per l'Alcalde amb l'Entitat Caixa de Girona, pel qual es fixen les normes que han de regir l'ajut econòmic de la Caixa a la Llar de Jubilats, per import de 2.000.000 ptes.

Atorgar un ajut econòmic per import de 25.000 ptes. al Club d'Escacs Vilobí amb motiu de la celebració a Vilobí del Torneig Provincial del Campionat d'Escacs actiu.

Sol·licitar una subvenció a la Diputació de Girona per import de 800.000 ptes. per l'obra d'urbanització de la plaça de la Crosa de Sant Dalmai.

Sol·licitar a la Diputació de Girona l'ajuda econòmica per a la contractació d'un préstec de 5.000.000 en el sentit que l'interès no superi el 5% anual.

Acords d'Ajuntament

Maig

Adherir-se a la moció de l'alcaldia a instància de l'Assemblea Permanent per la Llibertat dels Independentistes Detinguts, en la qual se sol·licita a les autoritats judicials l'excarceració dels detinguts i en especial de Marcel Dalmau i Brunet.

Donar de baixa un comptador d'aigua, del senyor Josep M. Masó, que l'ha sol·licitat.

Donar-se per assabentats de l'informe de la Comissió Provincial d'Urbanisme respecte al Pla Especial de Protecció de la Crosa de Sant Dalmai.

Adquirir material didàctic editat per Justícia i Pau referent al Tercer Món.

Adherir-se a la petició de la Fundació Universal de la Sardana perquè la UNESCO la declari valor i patrimoni de la Humanitat.

Donar-se per assabentats de la celebració del 150 aniversari de l'existència de la Guàrdia Civil.

Concedir una subvenció per assistència a la Llar d'Infants.

Donar-se per assabentats dels resultats de les mesures sonomètriques preses pels Mossos d'Esquadra al Bar l'Escàndol, arrel de les queixes dels veïns.

Proposar que es pugui disposar d'una unitat mòbil a Santa Coloma de Farners per realitzar l'ITV.

Aprovar l'amortització anticipada de crèdit hipotecari sol·licitat l'any 1971, per import total de 98.266 ptes, per tal que els diferents habitatges municipals quedin lliures de càrregues.

Donar-se per assabentats de la circular del Departament de Sanitat referent a la neteja de dipòsits d'aigua.

Adjudicar directament a l'empresa Oficina i Arxiu l'adquisició del mobiliari de l'alcaldia per import total de 428.528 ptes.

Suspendre la tramitació de llicència urbanística sol·licitada pel senyor Martí Comas, mentre no es determinin els extrems sol·licitats a l'informe tècnic.

Donar-se per assabentats dels escrits següents:

Del Consell Comarcal referent a la Mostra d'Exposició el proper novembre al Moll de la Fusta de Barcelona.

Del Consell Comarcal de la Selva, referent a la posada en marxa del Centre d'Integració de Telecomunicacions avançades.

De la Germandat de Donadors de Sang, referent a extraccions al municipi.

D'algun veïns de Can Tarré denunciant la mora d'un escrit que no els ha estat contestat.

Autoritzar a l'Associació Humana la instal·lació de contenidors de roba usada en el municipi.

Fer constar al senyor Joaquim Juncà la denegació de la seva petició d'instal·lar taules i cadires al passatge Grevolosa.

Acords d'Ajuntament

Juny

Ratificar el conveni signat amb l'empresa Sant Dalmau SA, per a la recollida d'escombraries a les instal·lacions de la fàbrica.

Prorrogar per un any el contracte de treball subscrit amb el senyor Pere Duran, per a les tasques de serveis diversos de manteniment d'instal·lacions municipals.

Acceptar la subvenció de 97.500 ptes. per a l'adquisició d'extintors atorgada pel Pla únic d'obres i serveis de Catalunya, any 1993, inclosa en el pla específic de Protecció Civil.

Garantir a l'escola pública "Josep Madrenys" l'adopció de mesures de seguretat per a la instal·lació d'equip informàtic.

Donar-se per assabentats de l'escrit de l'IES de Santa Coloma de Farners referent a la reunió celebrada per tractar el problema de massificació que pateix el centre.

Donar-se per assabentats de l'escrit de la Delegació Territorial del Govern, relatiu a expedient sancionador incoat a Mónica Mestres, titular del bar L'Escàndol.

Juliol

Contractar la subscripció de l'obra literària "Història de la Cultura Catalana".

Requerir al senyor Salvador Figueras perquè sol·liciti llicència municipal per a la legalització de l'activitat d'engreix de pollastres que està exercint, i per a l'adopció de mesures correctores assenyalades pel que fa a l'activitat porcina.

Atorgar ajut econòmic a l'Associació de Pares d'Alumnes del col·legi públic "Josep Madrenys" per a l'activitat de casal d'estiu durant el mes de juliol per import de 40.000 ptes.

Donar-se per assabentats del comunicat del Consell Comarcal referent a què han demanat subvenció destinada a l'elaboració d'estudi socio-econòmic sobre l'impacte en la infraestructura i medi ambient de l'eix de comunicacions en els termes de Riudellots, Vilobí, Caldes i Sils.

Contractar al Diari de Girona un anunci per import de 45.000 ptes. per a la Festa Major de Salitja.

Donar-se per assabentats de la celebració en aquest municipi de la XXXII Festa del Pedal que organitza el G.E.i E.G. el dia 25 de setembre.

Donar-se per assabentats de la posada en marxa del programa Labes (Laboratori d'Empreses), per part del Consell Comarcal de la Selva.

Resum de factures aprovades

Abril	25.475.898 ptes.
Maig	6.344.441 ptes.
Juny	16.142.805 ptes.
Juliol.....	4.103.155 ptes.

Obres i activitats classificades

Abril

S'atorguen les llicències urbanístiques següents:

A Ramon Oliver i Geronès, per tanca a la carretera de l'Aeroport.

A Joan Barrera i Negra, per tanca al camí de Santa Margarida.

Informar favorablement l'expedient de llicència urbanística en sòl no urbanitzable tramitada pel senyor Lluís Duran i Turon.

Informar favorablement l'expedient d'obertura d'activitat per instal·lació de taller mecànic del senyor Albert Miquel i Panella.

Maig

S'atorguen les llicències urbanístiques següents:

A Josep Colom i Carolà, per construcció d'habitatge unifamiliar aïllat en sòl no urbanitzable en la zona propera al convent de les monges de Vilobí.

A Dolors Restrudis i Gascons i Alfons Adroher i Bona, per reforma i ampliació de garatge i habitatge a l'avinguda Sant Dalmau, 2 de Sant Dalmau.

A Rafael Planas i Vilert per obres de substitució de coberta a Can Gros de Sant Dalmau.

A M.Rosa Bonada i Parès per reforma i ampliació d'habitatge al carrer Nou de Salitja.

Informar favorablement la petició del senyor Jordi Contreras per obres d'acabament del Bar-restaurant, en sòl no urbanitzable (L'Esquirol), a la carretera de Girona a Santa Coloma.

Juny

S'atorguen les llicències urbanístiques següents:

A Jordi Xandrich i Francisco, per tancament de finca rústica a Can Castanyer de Sant Dalmau.

A Antoni Ciurana i Planas, per substitució de coberta a annex de l'habitatge al carrer Sant Narcís, 16, de Vilobí.

A Maria Pagès i Rodó, per continuació d'obres al carrer Empordà, cantonada Santa Margarida, de Vilobí.

A Joaquim i Xavier Llorens i Valls, per a construcció de tanca al veïnat de Santa Margarida.

A Aena (Aeroport) per a depuradora d'aigües residuals, així com informar favorablement de l'activitat classificada i continuar el tràmit corresponent.

A Aena per acondicionament de la Central Elèctrica, així com informar favorablement de l'activitat classificada i continuar el tràmit corresponent.

Concedir llicència d'obertura d'activitat de venda de productes congelats i pesca salada, a la sra. Dolors Sánchez, en el local del carrer Sant Narcís, 9, de Vilobí.

Acords d'Ajuntament

S'acorda també:

Tramitar avantprojecte per a la construcció d'un habitatge en el Sau I de Sant Dalmai, segons proposta formulada a la Comissió d'Urbanisme de Girona.

Juliol

S'atorguen les llicències urbanístiques següents:

A Joaquim Rovira i Manté, per reparació de coberta, cuina i banys a can Morell de Sant Dalmai.

A Salvador Albó i Saus, per construcció de rampa des de la vorera a l'entrada del seu habitatge a l'avinguda Sant Dalmau, 20, de Sant Dalmai.

A Anna Jou i Masmartí, per la construcció d'habitatge unifamiliar al carrer Girona, 3, de Vilobí.

A Joan Viñolas i Esteva, per l'ampliació de cobert a la finca can Bes de Salitja.

A Maurici Vilert i Ramió, per la construcció de tanca i arranjament de bany al carrer Sant Jordi, 46, de Sant Dalmai.

A Llorenç Vilarnau i Salip, per reforma i ampliació d'habitatge al carrer Tet Esclopater, 2, de Vilobí.

Altres temes diversos

Abril

Contractació d'operacions de tresoreria per atendre les necessitats transitòries de tresoreria derivades de l'execució urbanística del sector de can Tarré, segons les condicions següents:

Entitat: Caixa de Girona.

Tipus d'interès: indexat a Mibor, des de la data del contracte fins al darrer dia del primer trimestre natural en què es finalitzi el crèdit: 9,75% anual, per a la resta del termini, l'interès serà, per a cada trimestre natural, el Mibor a 3 mesos més un diferencial de 0,50 punts, arrodonit al quart de punt superior.

Comissió d'obertura: 0.50%

Import: 12.500.000 ptes.

Termini: 1 any

Entitat: Caja de Madrid

Tipus d'interès: Mibor a 3 mesos més un diferencial del 0.50% (segons índex del dia de la signatura del contracte).

Comissió d'obertura: 0.50%

Import: 12.500.000 ptes.

Termini: 1 any

Aprovació inicial del projecte de reparcel·lació de la Unitat d'Actuació núm.1 de Vilobí, i obertura d'informació pública per termini d'un mes.

Aprovació de la liquidació definitiva de les quotes de les contribucions especials per a les obres d'urbanització dels carrers Pere Antoni, Joan Maragall i confrontant.

Resum

Cost total de les certificacions

d'obres.....37.888.937 ptes.

Cost de la liquidació i extres6.093.320 ptes.

Cost redacció de projectes.....580.544 ptes.

Cost direcció facultativa.....1.259.898 ptes.

Cost total45.822.699 ptes.

Cost a suportar pels afectats

per la Unitat d'Actuació núm.111.002.030 ptes.

Aportació dels veïns afectats

per contribucions afectats28.371.564 ptes.

Aportació de l'Ajuntament6.449.105 ptes.

Aprovació dels padrons fiscals de tributs municipals i exposició pública.

Maig (sessió extraordinària del dia 16)

Sorteig dels membres de les meses electorals per a les eleccions del dia 6 de juny.

Aprovació de la valoració pericial del terreny municipal rústic ubicat a Salitja, l'import de la valoració és de 715.649 ptes.

Inici de l'expedient de contractació de les obres d'urbanització de la plaça de la Crosa de Sant Dalmai.

Sol·licitud de les subvencions següents:

Al Consell Comarcal de La Selva, en la convocatòria del Pla de Camins 1994, se sol·licita una subvenció de 5.000.000 per a la pavimentació del camí de la Sarreda, primer tram.

Al Departament de Governació, d'acord amb la convocatòria del Programa de cooperació tècnica local, any 1994, se sol·licita una subvenció per import de 2.130.956 ptes. referent al 75% del cost dels projectes següents:

col·lector general de Vilobí d'Onyar

pavimentació del camí de la Sarreda

pavimentació del camí de Salitja des de la carretera de Girona a Santa Coloma.

Al departament d'Ensenyament, per ajuts destinats a activitats extraescolars, se sol·licita una subvenció per import de 945.000 ptes.

Maig

Aprovació del pre-acord d'instal·lació de gas propà al nucli de Sant Dalmai, pel qual l'empresa R.A.R.S.A. es farà càrrec de la instal·lació de gasificació, redacció de projecte i obtenció de permisos necessaris, anant a càrrec dels usuaris el cost de l'obra civil de canalització del gas i la connexió.

Acords d'Ajuntament

Aprovació de l'encàrrec professional dels projectes d'obres municipals següents:

a l'enginyer de camins, canals i ports, senyor Bartomeu Soley, la redacció del projecte d'ampliació del proveïment d'aigua potable a Vilobí, per import de 866.595 ptes.

a l'enginyer tècnic d'obres públiques, senyor Antonio Martín de Vidales, el projecte de pavimentació del camí de la Sarreda, per import de 230.000 ptes., i el projecte de pavimentació del camí de Salitja des de la carretera de Girona a Santa Coloma, per import de 270.287 ptes.

a l'arquitecte sra. Isabel Miquel i Macià, el projecte d'urbanització de la Unitat d'actuació núm.1 de Vilobí, per import de 3.279.933 ptes.

Adquisició de material per l'equipament de la Llar de jubilats:

a l'empresa Oliveras, una cafetera elèctrica, un molinet de cafè i una màquina registradora per import de 450.800 ptes.

a l'empresa Subministres Girona, per al menage del bar, per import total de 230.867 ptes.

a l'empresa Masó-Juandó, dos televisors per import de 419.800 ptes.

Per l'equipament del mobiliari del consultori municipal, a Mobles Riudellots, per import aproximat de 720.090 ptes.

S'aproven com a temes urgents els següents:

Aprovar inicialment el projecte d'ampliació del proveïment d'aigua potable a Vilobí i exposar-lo al públic pel termini reglamentari.

Sol·licitar a la Generalitat de Catalunya un ajut extraordinari per import de 12.168.118 ptes. (50% del cost de l'obra), per l'obra d'ampliació del proveïment d'aigua potable de Vilobí.

Adjudicar a la sra. Maria Franch la concessió de l'explotació del bar-cafeteria de la Llar de jubilats, per import de 60.000 ptes./mensuals en contrapartida a la prestació del servei de neteja i manteniment de la Llar.

Juny

Aprovació de liquidació de plus vàlues per un import total de 313.738 ptes.

Aprovació de l'actualització dels valors dels edificis municipals reformats, consultori i Llar de jubilats als efectes d'actualització de l'assegurança de Responsabilitat Civil contractada.

Aprovació inicial del projecte anomenat "pavimentació del camí d'accés des de Salitja a la carretera de Girona a Santa Coloma".

Aprovació definitiva del projecte de reparcel·lació de la Unitat d'Actuació núm.1 de Vilobí.

Aprovació inicial de la modificació de crèdits núm.1/1994, segons el quadre següent:

Proposta de modificació de crèdit en el vigent pressupost que es sotmet a l'aprovació del ple

Suplement de crèdit

Partida	consignació anterior	augment	minoració o majors ing.	consignació actual
94.44.62202	4.500.000	750.000		5.250.000
94.44.62300	1.000.000	500.000		1.500.000
94.51.62703	10.000.000	15.000.000		25.000.000
94.42.63002	2.500.000	2.500.000		5.000.000
94.75501*	5.000.000		11.000.000	16.00.000
94.75506*	2.000.000		500.000	2.500.000
94.36001*	100.000.000		6.000.000	106.000.000
94.51.21001	4.000.000		500.000	3.500.000
94.51.21002	2.000.000		750.000	1.250.000
Totals	131.000.000	18.750.000	18.750.000	166.000.000

* majors ingressos

Aprovació del calendari laboral del personal al servei de la corporació.

Contractació temporal del senyor David Bou per a suplències de personal durant les vacances d'estiu.

Inici de l'expedient de contractació de l'obra d'ampliació del proveïment d'aigua potable a Vilobí, pel sistema de subhasta pública.

Sol·licitud de subvenció al Departament de Governació mitjançant el programa de cooperació a la informatització, per import total de 500.000 ptes., per a l'adquisició d'un equip informàtic nou per al consultori municipal.

Juliol

Inici de l'expedient de contractació de l'obra "Urbanització del Passeig de la Crosa" de Vilobí, pel sistema de subhasta pública.

Aprovació inicial del projecte d'urbanització de la Unitat d'Actuació núm.1 de Vilobí.

Adquisició de vehicle municipal Seat Panda per a substitució del Renault 5 matrícula GI-6044-F, per import de 700.000 ptes.

Inici de l'expedient de contractació de l'obra "carretera d'accés al nucli de Salitja des de la carretera de Girona a Santa Coloma", pel sistema de subhasta pública.

Encàrrec de la direcció tècnica de diverses obres municipals.

Acords d'Ajuntament

NOTES INFORMATIVES

Parallamps radioactius

Aquells propietaris que disposin de parallamps radioactius poden sol·licitar-ne la retirada gratuïta per mitjà de l'empresa ENRESA, contractada per l'Estat. Per a més informació, podeu dirigir-vos a les oficines municipals.

Nous horaris i serveis del consultori municipal

Carrer Empordà, 5, tel.: 474112

— Assistent social

A partir del mes de juliol, l'assistent social del municipi és la sra. Maite Boldú i Alfonso, i el seu horari d'atenció al públic és:
Dimarts de 8.30 a 11.30 hores

— Metge: Dr. Lázaro

De dilluns a divendres de les 9 a les 14 hores

— Infermera: Sra. Marquès

De dilluns a divendres de les 9 a les 14 hores

— Pediatre: Dra. Pous

Dimarts de les 9 a les 14 hores

— Llevadora: Sra. Lladó

Dilluns de 9.30 a 12.30 hores

Dimecres, de 15 a 18 hores

Divendres de 9.30 a 12.30 hores

— Analítiques: els dimecres de 8.30 a 9.30 hores

Per sol·licitar hora de qualsevol dels serveis esmentats, cal trucar al telèfon 474112, tots els matins de dilluns a divendres de 9 a 13 h.

Contenidors de roba usada

Han estat instal·lats per l'Associació Humana

i n'hi ha als punts següents:

Plaça Catalunya, de Vilobí

Betzinera de Vilobí

Plaça de Salitja

Sant Dalmau, davant de can Gros

Calendari oficial de festes laborals per al 1995

Segons l'Ordre del 22 de juliol de 1994, s'estableix els calendari oficial de festes laborals per a 1995, quedant assenyalades les següents:

"Seran festes de caràcter retribuït i no recuperable a Catalunya, durant l'any 1995, les següents:

6 de gener (Reis)

14 d'abril (Divendres Sant)

17 d'abril (Dilluns de Pasqua Florida)

1 de maig (Festa del Treball)

15 d'agost (l'Assumpció)

11 de setembre (Diada Nacional de Catalunya)

12 d'octubre (Festa Nacional d'Espanya)

1 de novembre (Tots Sants)

6 de desembre (Dia de la Constitució)

8 de desembre (la Immaculada)

25 de desembre (Nadal)

26 de desembre (Sant Esteve)

També serà festa, però de caràcter recuperable, la següent:

24 de juny (Sant Joan)"

Convocatòria d'eleccions a les Cambres Agràries

El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i les organitzacions professionals agràries, d'acord amb la Llei 17/1993, de 28 de desembre, de cambres agràries, han acordat la data del dia 27 de novembre de 1994 per a la celebració de les eleccions.

A aquest efecte, us recordem que tota persona física no inclosa en el cens haurà d'acreditar davant l'Ajuntament que li correspongui que està adscrit al Règim Especial Agrari de la Seguretat Social o bé donat d'alta en el Règim d'Autònoms de la Seguretat Social. Pel que fa a les persones jurídiques, hauran d'acreditar davant del consistori corresponent la seva dedicació a activitats agràries.

En cas que se suscités qualsevol dubte, us podeu adreçar al cap del servei de coordinació dels Serveis Territorials d'aquest Departament que us correspongui.

Es venen reproduccions dels "Gegants de Vilobí"

Preu:

7.500 pessetes, la parella

4.000 pessetes, la unitat

A les oficines municipals

Telèfon: 47 30 26

Vilobí C.F.

En record del nostre estimat Angel Molina

(mort el dia 23 de juliol de 1994)

Mai saps el perquè ni el motiu que certes coses i fets puguin passar; la mort de l'Angel és un d'aquests fets que encara no em puc creure.

Un trist accident de trànsit a poques hores de la presentació del primer equip del Vilobí CF va segar-li de cop la vida als 22 anys. De caràcter obert, col.laborador desinteressat en tota classe d'actes, l'Angel era amic, company i confident de tothom. Des d'aquestes pàgines de la Tosquijsa, vull rendir-li un petit homenatge amb la publicació de la signatura de l'última carta enviada per ell a tots els socis del Vilobí CF (11-7-94), i de l'última fotografia feta amb ell a la presentació de l'equip (22-7-94).

Angel! sempre estaràs en el nostre pensament i en un racó molt important del nostre cor. Mai t'oblidarem!

L'Angel a la presentació del Vilobí CF (22-7-94), situat al centre de l'imatge.

LLUÍS MOLINS

Vilobí CF

Amb el repte que tots els equips del Vilobí CF aconsegueixin superar la fita d'enguany, publiquem a continuació les classificacions de la temporada passada:

Equip	Lloc a la classificació
3a divisió	8è
Juvenil, lliga nacional	10è
Juvenil, 1a divisió provincial	8è
Infantil, preferent provincial	11è
Cadet, preferent provincial	3r
Cadet, 2a divisió provincial	campió
Aleví, preferent provincial	6è
Aleví, 1a divisió provincial	4t

En Xavier Lozano vol pujar molt amunt amb un Vilobí molt jove.

Calendari del Vilobí CF 3a divisió nacional temporada 94-95

Jorn.	Data		Data	Jorn.
1a	04-09	Cerdanyola-Vilobí	22-01	20a
2a	11-09	Vilobí-FC Barcelona	29-01	21a
3a	18-09	Vilobí-Sants	05-02	22a
4a	25-09	Tàrraga-Vilobí	12-02	23a
5a	02-10	Vilobí-Manresa	19-02	24a
6a	09-10	Espanyol-Vilobí	26-02	25a
7a	16-10	Vilobí-Reus Sportiu	05-03	26a
8a	23-10	Martinenc-Vilobí	12-03	27a
9a	30-10	Vilobí-Banyoles	19-03	28a
10a	06-11	Horta-Vilobí	26-03	29a
11a	13-11	Vilobí-Júpiter	02-04	30a
12a	20-11	Igualada-Vilobí	09-04	31a
13a	27-11	Vilobí-Tortosa	12-04	32a
14a	04-12	Rubi-Vilobí	16-04	33a
15a	08-12	Vilobí-Granollers	23-04	34a
16a	11-12	Roda de Barà-Vilobí	30-04	35a
17a	18-12	Vilobí-Badalona	07-05	36a
18a	08-01	Balaguer-Vilobí	14-05	37a
19a	15-01	Vilobí-Gavà	21-05	38a

A part del Vilobí CF, només hi ha un altre equip de la província de Girona a la mateixa categoria, el Banyoles; seran dos partits de la "màxima rivalitat", el primer al nostre camp el dia 30 d'octubre i el segon al seu camp el dia 19 de març.

Parlament del capità de l'equip, Oscar Aja.

Equip Tercera divisió temporada 94-95

Nom	1r cognom	2n cognom	procedència	demarcació
Oscar	Aja	Barrera	Vilobí CF	migcampista
Domingo	Berjaga	Romero	UE Tossa	migcampista
Xavier	Bosch	Pla	Vilobí CF	migcampista
Jordi	Cruset	Font	Vilobí CF	davanter
Jacint	Cunill	Monsech	Vilobí CF	davanter
Pere	Fitó	Prat	Vilobí CF	defensa
David	Font	Torrent	Vilobí CF juv.	defensa
Albert	Garcia	Vendrell	Vilobí CF	migcampista
Jordi Emili	Garcia	Puy	Vilobí CF	migcampista
Albert	Gómez	Cot	Vilobí CF	porter
Pere	Güell	Panosa	Vilobí CF	porter
Juan A.	Martínez	Carballo	Blanes	migcampista
Jordi	Matamala	Muntadas	Vilobí CF juv.	migcampista
Jerónimo	Muñoz	Alba	Roda de Barà	davanter
Antonio	Negre	López	Vilobí CF juv.	davanter
Manel	Pérez	Gelada	Vilobí CF	davanter
Salvador	Solà	Bohigas	Vilobí CF	migcampista
Joan	Tarradas	Isern	Banyoles CD	defensa
Manuel	Tellez	Bravo	CE Sabadell	defensa
Josep	Triadú	Feixas	Vilobí CF	porter
Jordi	Vicens	Rubirola	Vilobí CF juv.	defensa
Xavier	Xargayó	Frigola	Vilobí CF	defensa

Tots els jugadors escoltant atentament el president, que va demanar treball, esforç i dedicació per aconseguir un lloc digne a final de temporada.

Les noves incorporacions, Domingo Bergaja, Jerónimo Muñoz, Joan Tarradas i Manel Tellez, juntament amb els jugadors provinents del juvenil divisió nacional, David Font, Jordi Matamala, Antoni Negre, Josep Triadú i Jordi Vicens.

Quadre tècnic: 1r entrenador: Xavier Lozano Monico
 2n entrenador: Rafel Mató Perpiñà. Delegat: Lluís Forroy Marquès. Massatgista: Josep Giró Palahí. Encarregat material: Jordi Bayer Brun

LLUÍS MOLINS

Escacs Vilobí

La temporada oficial dels Escacs a Vilobí es va cloure amb el Campionat Juvenil. Mai no havia tingut tanta acceptació, ja que eren 34 places. El seu desenvolupament va durar uns dos mesos, ja que es juga per un sistema de grups en base a vuit partides cada jugador; és l'anomenat sistema suís. Va tenir partides molt renyides i gairebé fins al final no es va saber el guanyador.

Pere Ballllosera va obtenir el primer premi.

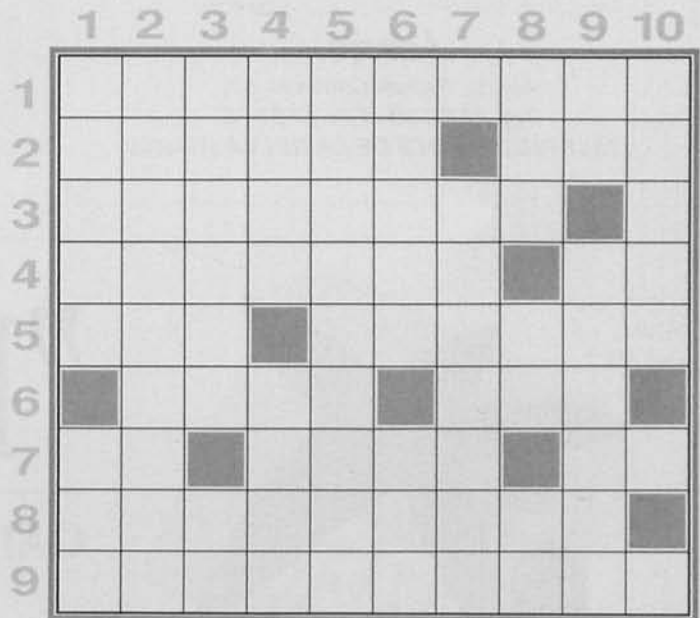
En l'entrega de premis d'aquest campionat juvenil, es van fer primer unes simultànies amb 14 taulers. Es va aprofitar la recent inauguració del casal d'avis per fer-ho allà i seguidament va tenir lloc l'entrega de premis. Malgrat les bones intencions de tothom, sembla que no és el més escaient posar en una mateixa casa gent jove i gent gran, segons manifestaven tant el president de la Catalana com el contrincant de les simultànies.

Cal assenyalar que el president de la Federació Catalana d'Escacs juntament amb l'alcalde de Vilobí van fer l'entrega de medalles i trofeus als participants. No és gaire usual que el president d'una federació autònoma es desplaci a Vilobí, cosa de la qual n'hem d'estar cofois, i això és gràcies al bon nivell de participació que hi ha als escacs de Vilobí. Cal pensar que aquest campionat té el nombre més alt de participants de la demarcació de Girona, encara que Olot i Figueres el superen en el nivell. Tot plegat és un bon trumfo per als escacs de Vilobí-APA.

Dels resultats, direm que el guanyador absolut és en Pere Ballllosera, el segon és en Sergi Valverde i el tercer en Xavier Moreno, fins a 34 classificats. Per categories, en Ballllosera i en Valverde són el primer i el segon de juvenil federat; en Moreno i en Ceballos, el primer i el segon de juvenil no federat; en Garrancho i en Figueres, el primer i el segon d'infantil; i l'Oliveras i en Ceballos, el primer i el segon alevins.

LLUÍS BALL-LLOSERA

Mots encreuats

HORIZONTALS: 1.- Vellesa. 2.- Desitgi. Ruc. 3.- Qualitat d'inútil. Ela. 4.- Acid obtingut de l'acroleïna per oxidació. Lleó província espanyola. 5.- Ciutat francesa. Perfectes. 6.- Artet. N'hi ha a Galícia. 7.- Conjunció llatina. Femení d'ós. Sensació sonora. 8.- Ultrapassaràs. 9.- Trafegaràs.

VERTICALS: 1.- Propi dels avantpassats.e. 2.- Quasi nunciatura, perquè sigui fàcil. 3.- Llum. De primera necessitat. 4.- Ardent. Heu topat i n'heu perdut una. 5.- Il·lusionar ben sacsats i amb l'ena perduda. 6.- Net, pulcre. Clorur sòdic. 7.- Copulativa. Farà més fort. 8.- Acció de destapar els ulls. Expressió de dolor. Veu militar. 9.- El primer de tots. Fatiga. 10. Televisions. Vocal. Sud.

M. CARME SOLÀ

SOLUCIONS:

HORIZONTALS: 1.- Ancianitat. 2.- Vulguit. Ase. 3.- Inanitat. L. 4.- Acrílic. le. 5.- lio. Ideals. 6.- Aro. Ria. 7.- Et. Ossa. So. 8.- Superaràs. 9.- Traullaràs. VERTICALS: 1.- Avid. Est. 2.- Nunciatur. 3.- Claror. Pa. 4.- Igni. Toeu. 5.- AULLIORSRL. 6.- Nírid. Sol. 7.- L. Acerarà. 8.- Tot. At. Ar. 9.- As. lassa. 10.- Teles. O. S.

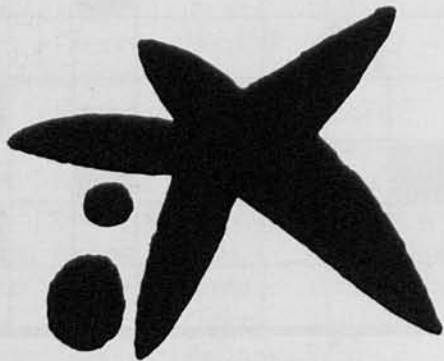
mobles riudellots, s.l.

Moble Clàssic, Modern i a Mida

Adreça:

Avgda. Països Catalans, s/n
Tel. 47 80 30 - Fax 47 81 30
17457 RIUDELLOTS DE LA SELVA (Girona)

"la Caixa"

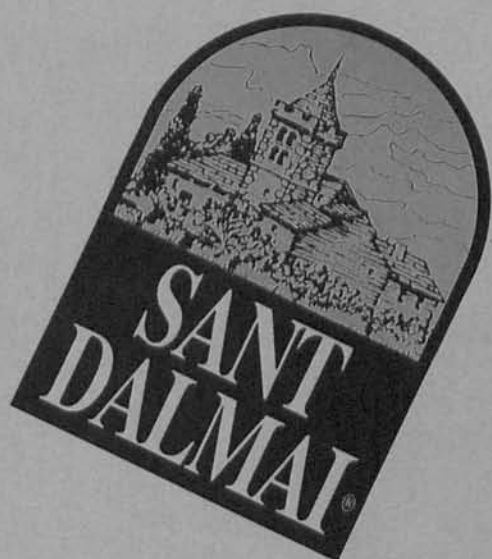
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

Oficina de **Palau Sacosta** - Girona (270)
C/ Marquès Caldes de Montbui, 37 - Tels. 20 52 86 - 20 51 13

CP PROMOCIONS
PUJOL S.A.
CONSTRUCCIONS

Electrodomèstics i video
Pujol

Sant Antoni M. Claret, 6 — tel. 47 31 32 — 47 32 52 — 17185 VILOBÍ D'ONYAR

Sant Dalmai, S.A.

PRODUCTES PURS DEL PORC

PAISATGES A L'ABAST

Després de l'estiu que hem passat, és una imatge refrescant contemplar una nuvolada com aquesta.

Només hem vist, al llarg dels últims mesos, núvols prims i escadussers que no ens han regalat més que quatre gotes d'aigua barrejada amb fang. La temperatura i la xafogor han augmentat sense parar a cavall de vents del sud i amb la roentor de boscos propers en flames.

L'aigua és l'element que cada dia escasseja més i és un problema a resoldre ja si no volem passar-ho cada vegada pitjor.

De moment esperem que s'obrin aquests núvols i millor que deixin caure l'aigua amb seny. Tots sabem el que passa amb les pluges de tardor, si no tapiem les portes a temps ens despertem amb l'aigua al coll.

JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

